

KÖZÖS ÜGYÜNK AZ ÁLLATVÉDELEM ALAPÍTVÁNY

DR. KÁRTESEZI NÓRA LL.M.

Az állatvédelem szabálysértési vonatkozásai

LEKTOR:

Dr. Daróczi István LL.M.

OLVASÓSZERKESZTŐ:

Dr. Turkovicsné Dr. Koncz Ibolya

DR. KÁRTESZI NÓRA LL.M.

Az állatvédelem szabálysértési vonatkozásai

Dr. Kárteszi Nóra LL.M.
Az állatvédelem szabálysértési vonatkozásai

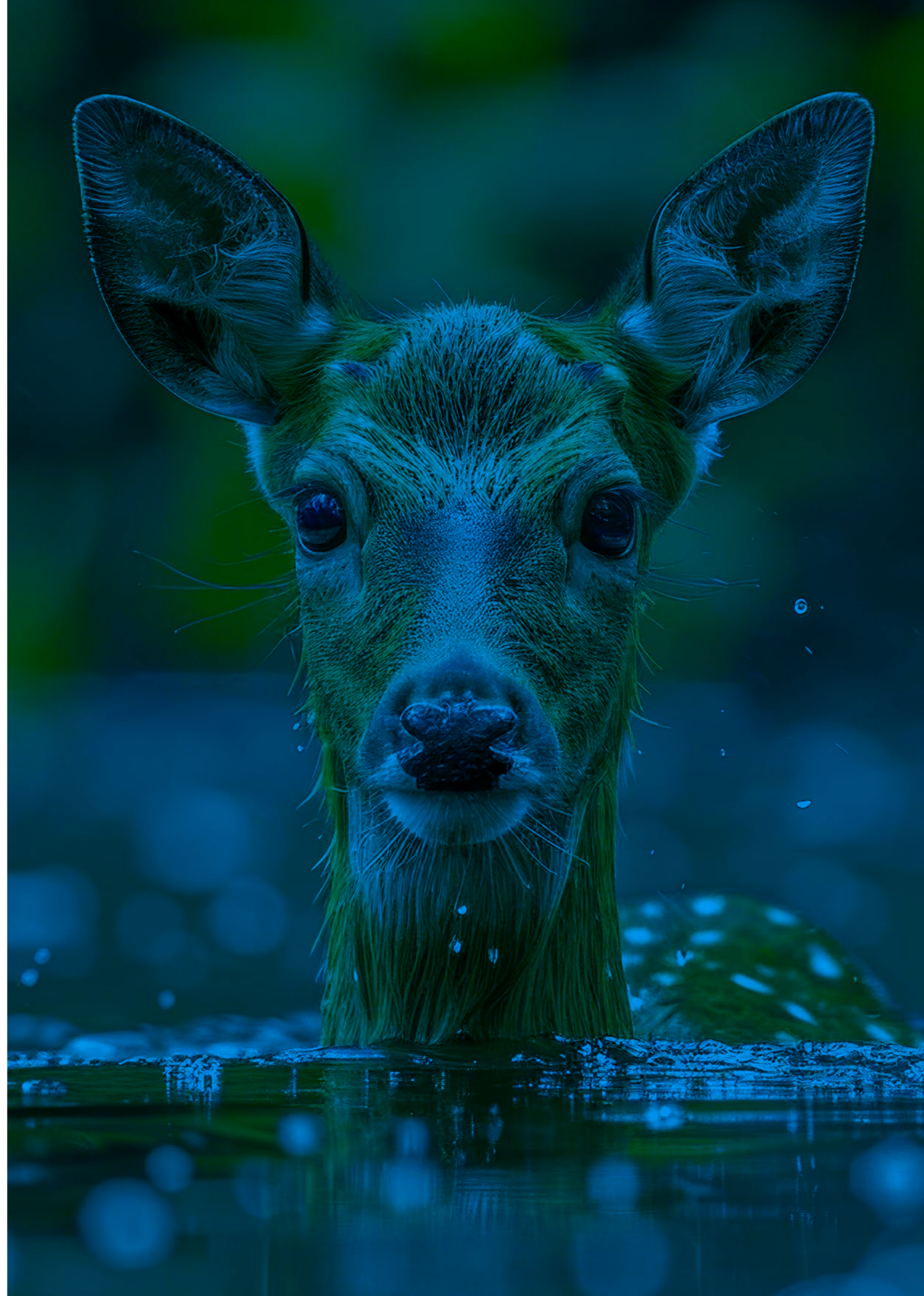
ISBN 978-615-6813-20-6

Lektorálta: Dr. Daróczy István LL.M.
Olvasószerkesztő: Dr. Turkovicsné Dr. Koncz Ibolya Katalin
Kiadja: Közös ügyünk az állatvédelem Alapítvány
Fotó: freepik.com

A kézirat zárásának időpontja: 2024.

TARTALOM

BEVEZETŐ	6	13.2. A feljelentés elutasítása	31
1. A SZABÁLYSÉRTÉS FOGALMA	7	13.3. Ügyintézési határidő	32
2. SZABÁLYSÉRTÉSI FELELŐSSÉG	8	13.4. A szabálysértési eljárás felfüggesztése	32
2.1. A büntethetőséget kizáró vagy korlátozó okok	8	13.5. A közvetítői eljárás	32
2.2. Jogos védelem	9	13.6. A szabálysértési eljárás megszüntetése	33
2.3. Végszükség	9	13.7. A szabálysértés által okozott kár megtérítése	34
2.4. A kísérlet	10	14. A SZABÁLYSÉRTÉSI HATÓSÁG ELJÁRÁSA	34
3. A SZABS.TV. HATÁLYA	11	14.1. A szabálysértési hatóság határozatai	34
3.1. Területi hatály	11	14.1.1. A szabálysértési hatóság meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozat	34
3.2. Időbeli hatály	11	14.1.2. A szabálysértési hatóság általi a meghallgatás	35
3.3. A szabálysértés elévülése	11	14.2. A szabálysértési elzárással is büntethető, valamint a bíróság elsőfokú hatáskörébe tartozó szabálysértések	35
4. SZABÁLYSÉRTÉSEK MIATT KISZABHATÓ JOGKÖVETKEZMÉNYEK	12	14.2.1. Előkészítő eljárás	35
4.1. Büntetések	12	14.2.2. A bíróság meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozata	35
4.1.1. Szabálysértési elzárás	12	14.2.3. A bíróság tárgyalás tartásával dönt	36
4.1.2. Pénzbírság	12	14.2.4. A bíróság elé állítás (gyorsított eljárás)	36
4.1.3. Közérdekű munka	13	14.2.5. A helyszíni bírság kiszabására jogosultak által történő bíróság elé állítás	37
4.2. Intézkedések	13	14.3. A határozatok és végzések végrehajtása	37
4.2.1. Járművezetéstől eltiltás	13	14.3.1. A határozat, illetve a végzés jogereje	37
4.2.2. Elkobzás	14	14.4. Elkobzás végrehajtása	37
4.2.3. Kitiltás	15	14.5. Méltányosság	38
4.2.4. Figyelmeztetés	15	15. A SZABÁLYSÉRTÉSI NYILVÁNTARTÁSI RENDSZER (SZNYR)	39
4.3. Halmazat	15	15.1. A személyazonosító adatok nyilvántartásának tartalma	39
5. MENTESÜLÉS A BÜNTETÉS, INTÉZKEDÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ HÁTRÁNYOS JOGKÖVETKEZMÉNYEI ALÓL	16	15.2. A szabálysértési nyilvántartások	39
6. FIATALKORÚAKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOZÁS	16	16. A 'NE BIS IN IDEM' ELVE	41
7. KATONÁKRA VONATKOZÓ KÜLÖN RENDELKEZÉSEK	17	17. AZ EGYES ÁLLATVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS SZABÁLYSÉRTÉSEK	43
8. A szabálysértési eljárás	17	17.1. A tulajdon elleni szabálysértés	43
8.1. Alapelvek	17	17.2. Jogosulatlan vadászat	45
8.2. Szabálysértési hatóságok	18	17.3. Lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértés	45
8.3. Helyszíni bírság kiszabása	18	17.4. Természetvédelmi szabálysértés	46
9. HATÁSKÖR ÉS ILLETÉKESÉG	20	17.5. Veszélyeztetés kutyával	48
9.1. A szabálysértési hatóság hatásköre és illetékessége	20	17.6. Köztisztasági szabálysértés	50
9.2. A bíróság hatásköre és illetékessége	21	17.7. Gyógyszerrendészeti szabálysértés	51
9.3. Ügyész részvétele a szabálysértési eljárásban	21	17.8. A kitiltás, illetve az eltiltás szabályainak megszegése	52
10. A SZABÁLYSÉRTÉSI ELJÁRÁSBAN RÉSZT VEVŐ SZEMÉLYEK	22	17.9. Számszerij, szigonypuska jogellenes használata	52
10.1. Az eljárás alá vont személy	22	17.10. Vámszabálysértés	52
10.2. Az eljárás alá vont személy képviselője	22	17.11. Vámszabálysértés elkövetőjének segítése	53
10.3. A sértett	23	17.12. Vámorgazdaság	53
11. A BIZONYÍTÁS SZABÁLYAI	24	17.13. Vadászati, halászati, legeltetési tilalom megszegése	54
11.1. A tényállás tisztázása	24	17.14. Mezei szabálysértés	54
11.2. A bizonyítás eszközei	24	17.15. Erdőrendészeti szabálysértés	54
11.2.1. A tanúvallomás	25	17.16. Erdei haszonvételek jogosulatlan gyakorlása	55
11.2.2. A szakértő és a szakvélemény	25	17.17. Vasúti átjárón áthaladás szabályainak megsértése	56
11.2.3. A tárgyi bizonyítási eszköz	26	MELLÉKLETEK	57
11.2.4. Az okirat	26	JOGSZABÁLYJEGYZÉK	64
11.2.5. A szemle	26		
11.2.6. A szembesítés	27		
11.2.7. A felismerésre bemutatás	27		
11.2.8. Az eljárás alá vont személy vallomása	27		
11.2.9. A tolmács	27		
12. KÉNYSZERINTÉZKEDÉSEK	28		
12.1. Az elővezetés	28		
12.2. Szabálysértési őrizet	28		
12.3. Ruházat, csomag és jármű átvizsgálása	28		
12.4. A lefoglalás	29		
13. A SZABÁLYSÉRTÉSI ELJÁRÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI	31		
13.1. A szabálysértési eljárás megindulása	31		

BEVEZETŐ

A szabálysértési jog mai szabályozásának története a XIX. századig vezethető vissza.

A Csemegi-kódex vezette be azt a hármas felosztású rendszert, hogy a bűncselekményeket büntettekre, vétségekre és kihágásokra osztotta. Ezt két törvény alapozta meg: a büntettekről és a vétségekről szóló 1878. évi V. törvénycikk (Btk.) és a kihágásokat tartalmazó 1879. évi XL. törvénycikk (Kbtk.).

Az első szocialista kódex, az 1961. évi V. törvény (1961. évi Btk.) kezdetben az egységes büntett fogalmat érvényesítette. A bűncselekmény és a büntett kifejezés azonos tartalmat hordozott, a különbség csak a büntetés mértékében fejeződött ki. Azonban már ez a kódex is bevezette az enyhébben fenyegetett „kisebb súlyú büntett” fogalmát a vagyoni elleni bűncselekmények körében.¹

1968-ban készült az első önálló szabálysértési törvény (1968. évi I. törvény) és az egyes szabálysértésekről 17/1968 (IV. 24.) Korm. rendelet. Az 1971. évi 28. tvr. emelte vissza a büntett mellé a vétséget, s ezzel létrejött ismét a trikotómia: a büntett és a vétség a büntetőjogban, s elkülönítetten, mégis szoros kapcsolatban az előbbiekkal a szabálysértés. Nem változtatott ezen a büntetőtörvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény sem.

2000. március 1-től hatályba lépett a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény, amely már biztosította a közigazgatási hatóságok szabálysértési határozataival szemben a bírósági jogorvoslatot.

A 2012-ben **elfogadott a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.)** tárgyi hatályát a „kriminális cselekményekre” szűkítette, azaz a pusztán közigazgatás-ellenesség szankcionálása már nem a szabálysértés feladata, hanem a közigazgatási jog szankcionálja.²

A szabálysértésekkel kapcsolatos jelen tananyag első, nagyobb részében a Szabs.tv. hatályos szabályait strukturáltan dolgozza fel, az egyes jogintézményeket példákkal is alátámasztva. Az anyag a második, rövidebb felében azokat a szabálysértéseket részletezi, amelyek az állatvédelem kapcsán előtérbe kerülhetnek. A dokumentum a szabálysértéseknek a bűncselekményektől és közigazgatási hatósági eljárásuktól való elhatárolására is példákat hoz.

A tananyag könnyebb olvashatósága, értelmezhetősége érdekében a Szabs.tv. jogszabályhelyeire való hivatkozások alapvetően a lábjegyzetben kaptak helyet.

¹ Hollán M. - Nagy J. (2019): A szabálysértési jog nagykönyve Dialóg Campus, Budapest 28.
https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/12760/web_PDF_A_szabalyertes_i_jog_tankonyve.pdf?sequence=5

² Hollán M. - Nagy J. (2019): A szabálysértési jog nagykönyve Dialóg Campus, Budapest 30.
https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/12760/web_PDF_A_szabalyertes_i_jog_tankonyve.pdf?sequence=5

1. A SZABÁLYSÉRTÉS FOGALMA³

Szabálysértés a Szabs.tv. által büntetni rendelt tevékenység vagy mulasztás, amely veszélyes a társadalomra. **Szabálysértés akkor valósul meg, ha a bűncselekményként történő büntetni rendeléshez szükségesnél kisebb fokban veszélyes a társadalomra,** kisebb fokban veszélyezteti az Alaptörvény szerinti állami, társadalmi vagy gazdasági rendet, a természetes és jogi személyek, valamint a jogi személyiség nélküli szervezetek személyét vagy jogait.

A szabálysértések esetében (a Szabs.tv. eltérő rendelkezésének hiányában) a büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. tv. (a továbbiakban: Btk.) által meghatározottakat alkalmazni kell az alábbi körben⁴:

- a szándékosság és a gondatlanság fogalmára,
- a kísérlet fogalmára,
- a társtettes és a közvetett tettes fogalmára,
- a felbujtó és a bűnsegéd fogalmára,
- a hozzátartozó fogalmára,
- a csoportos elkövetés fogalmára,
- a nagy nyilvánosság fogalmára,
- a büntethetőséget kizáró vagy korlátozó okokra,
- a magánindítványra,
- a folytatólagosság fogalmára,
- a kár és a vagyoni hátrány fogalmára.

³ Szabs.tv. 1. §

⁴ Szabs.tv. 29. § (1) bek.

2. SZABÁLYSÉRTÉSI FELELŐSSÉG⁵

A szabálysértési felelősség **gondatlan** és **szándékos** elkövetés esetén állapítható meg, kivéve, ha a szabálysértési jogszabály csak a szándékos elkövetést bünteti (pl. segélyhívó számok rendeltetéstől eltérő igénybevétele).

Lehet olyan szabálysértés, amelynél fogalmilag kizárt a gondatlan elkövetés, bár ezt nem tartalmazza a tényállás (pl. vámogazdaság).

Lehet olyan szabálysértés, amelynek csak a gondatlan alakzata szabálysértés, ezért a tényállás tartalmazza, hogy a gondatlan elkövetést bünteti, ennek oka, hogy a szándékos elkövetés már bűncselekmény (pl.: közúti közlekedés rendjének megzavarása szabálysértés).

Nem állapítható meg szabálysértési felelősség, ha:

- a tevékenység vagy a mulasztás bűncselekményt valósít meg,
- **a tevékenységre vagy mulasztásra törvény vagy kormányrendelet (az eljárási bírság kivételével) közigazgatási eljárásban kiszabható bírság alkalmazását rendeli el,**
- olyan cselekmény miatt, amelyet jogszabály az elkövetés idején nem rendelt szabálysértésként büntetni,
- olyan személy esetén, akivel szemben büntetethőséget kizáró ok áll fenn.

2.1 A büntetethőséget kizáró vagy korlátozó okok⁶

A büntetethőséget kizáró vagy korlátozó okokra a Btk. által meghatározottakat a szabálysértések esetében is alkalmazni kell.

Ez alapján a szabálysértési jogban büntetethőséget kizáró ok:

- Gyermekek
- Kóros elmeállapot
- Kényszer és a fenyegetés
- Tévedés
- Jogos védelem
- Végszükség
- Jogszabály engedélye
- Törvényben meghatározott egyéb ok

⁵ Szabs.tv. 2.§
⁶ Szabs.tv. 29. § (1) bek

Alábbiakban az állatvédelemhez szorosabban kapcsolódó jogos védelmi helyzet és végszükség büntetethőséget kizáró okokról részletesebb információk találhatók.

2.2 Jogos védelem⁷

Nem büntetendő az a cselekmény, amely a saját, illetve más vagy mások személye, javai vagy a közérdek ellen intézett, illetve ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges.

*Például egy eb a nyitott kapun kiszalad és megtámadja a kerítés előtt sétáló gyalogost és kutyáját, és a **támadás közben a megtámadott személy** segítségére siető járókelő az utcán lévő tereptárgyat letöri, hogy azzal hártsa el a támadást, miközben a kutyát lerángatja a védeni kívánt személyről és kutyájáról. Ez esetben a megtámadott személy védelmére kelő személynél felmerülhet a jogos védelmi helyzet, és tulajdon elleni szabálysértés miatt nem lesz büntetendő.*

Nem büntetendő, aki az elhárítás szükséges mértékét ijedtségből vagy menthető felindulásból lépi túl.

Nem büntetendő annak a cselekménye, aki a saját, illetve a mások személye vagy javai elleni jogtalan támadás megelőzése céljából telepített, az élet kioltására nem alkalmas védelmi eszközzel a jogtalan támadónak sérelmet okoz, feltéve, hogy a védekező mindent megtett, ami az adott helyzetben elvárható annak érdekében, hogy az általa telepített védelmi eszköz ne okozzon sérelmet. Ez az állatok védelmét is biztosító elektromos kerítés, villanypásztor kihelyezésére való jogosultságot teremt meg.

Törvényes lehetőség van tehát védőberendezések, megelőző védelmi eszközök alkalmazására. A megelőző védelmi eszközzel szemben támasztott követelmény, hogy az nem lehet az élet kioltására alkalmas, csak a jogtalan támadó szenvedhet sérelmet, és a védekezőnek a sérelem elkerülése érdekében mindent meg kell tennie, ami az adott helyzetben elvárható⁸.

2.3 Végszükség⁹

Nem büntetendő annak a cselekménye, aki saját, illetve más személyét vagy javait közvetlen és másként el nem hárítható veszélyből menti, vagy a közérdek védelme érdekében így jár el, feltéve, hogy a cselekmény nem okoz nagyobb sérelmet, mint amelynek elhárítására törekedett. A veszély forrása lehet természeti erő, a sértett önvészélyeztetése, de más ember magatartása is. Ha azonban az támadásnak minősül, akkor jogos védelem megállapításának lehet helye.¹⁰

Például egy kirándulás alkalmával hatalmas vihar csap le egy erdőben kiránduló párra, a csúszós talajon az egyikük bokája megsérül, emiatt nem tudnak tovább menni, és kénytelenek meghúzódni a közelben lévő erdei padoknál, amíg segítség jön. Mivel hideg van, tüzet raknak a tűzgyújtási tilalom ellenére. Végszükségre hivatkozással a tüzet gyújtó személyek nem lesznek erdőrendészeti szabálysértés miatt büntetendők.

Nem büntetendő, aki azért okoz nagyobb sérelmet, mint amelynek elhárítására törekedett, mert ijedtségből vagy menthető felindulásból nem ismeri fel a sérelem nagyságát.

Nem állapítható meg végszükség annak javára, akinek a veszély előidézése felróható (szándékos vagy gondatlan), vagy akinek a veszély vállalása foglalkozásánál fogva kötelessége.

⁷ Btk. 21.§
⁸ Btk. miniszteri indokolása.
⁹ Btk. 23.§
¹⁰ Hollán M. - Nagy J. (2019): A szabálysértési jog nagykönyve Dialóg Campus, Budapest 66.
https://nkerpo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/12760/web_PDF_A_szabalysertesi_jog_tankonyve.pdf?sequence=5

2.4 A kísérlet¹¹

Kísérlet miatt akkor van helye felelősségre vonásnak, ha a szabálysértést meghatározó jogszabály így rendelkezik.

Például a tulajdon elleni szabálysértés megkísérlése is büntetendő (Szabs.tv. 177. §).

A kísérlet fogalmára a Btk. vonatkozó rendelkezését kell alkalmazni a Szabs.tv. alapján.

A Btk. alapján kísérlet miatt büntetendő, aki a szándékos bűncselekmény elkövetését megkezdi, de nem fejezi be. Szabálysértés esetén a Szabs.tv. csak a kísérlet fogalmára vonatkozóan rendeli alkalmazni a Btk. rendelkezését, tehát azon a részletszabályok, amik a Btk-ban vannak, hogy például nem büntethető, akinek önkéntes elállása folytán marad el a szabálysértés befejezése, nem alkalmazandó. Viszont a szabálysértési hatóság értékelheti enyhítő körülményként ezt a helyzetet.

Nem minden szabálysértésnek van kísérlete, az úgynevezett tiszta mulasztási szabálysértés esetében logikailag kizárt a kísérlet (*pl.: veszélyeztetés kutyával tényállás egyik fordulata: az eb szájkosár és póráz nélkül közforgalmú közlekedési eszközön való szállítása*).

3. A SZABS.TV. HATÁLYA

3.1 Területi hatály¹²

A szabálysértést meghatározó jogszabályt **fő szabály szerint a belföldön elkövetett szabálysértésre kell alkalmazni.**

3.2 Időbeli hatály

A szabálysértést **az elkövetése idején hatályban lévő jogszabályok alapján kell elbírálni, de ha a szabálysértés elbírálásakor hatályban lévő új jogszabály** szerint a cselekmény már nem minősül szabálysértésnek vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új jogszabályt kell alkalmazni.

3.3 A szabálysértés elévülése¹³

Szabálysértés miatt felelősségre vonásnak nincs helye, vagyis **a szabálysértés elévül, ha az elkövetés óta 6 hónap eltelt.**

Az elévülési határidő kezdő napja:

- Az a nap, amikor a szabálysértés tényállása megvalósul.
- Kísérlet esetén az a nap, amikor az ezt megvalósító cselekmény véget ér.
- Ha a szabálysértés jogellenes állapot előidézésével történik, akkor jogellenes állapot fennállásáig nem kezdődik el az elévülési idő.
- Ha a szabálysértés kötelezettség elmulasztásával történik, akkor addig nem kezdődik el az elévülés, amíg a kötelezettség jogszerűen teljesíthető lett volna.

Újrakezdődik az elévülés a Szabs. tv. 6. § (4) bekezdésben meghatározott indokok esetén.

Ha újra is kezdődik az elévülési határidő, a cselekmény elkövetésétől számított két év elteltével nincs helye szabálysértési felelősségre vonásnak.

11 Szabs.tv. 2.§ (3) bek

12 Szabs.tv.3-5.§§
13 Szabs.tv. 6.§

4. SZABÁLYSÉRTÉSEK MIATT KISZABHATÓ JOGKÖVETKEZMÉNYEK¹⁴

A szabálysértés miatt kiszabható jogkövetkezmények lehetnek büntetések és intézkedések.

4.1 Büntetések

A szabálysértés miatt alkalmazható büntetések:

- a szabálysértési elzárás,
- a pénzbírság,
- a közérdekű munka.

A büntetések önállóan és egymás mellett is kiszabhatók. Ez alól vannak a Szabs.tv.-ben meghatározott kivételek.

4.1.1 Szabálysértési elzárás¹⁵

- **Bíróság szabhatja ki**
- **Minimum: 1 nap, maximum 60 nap**
- **Nincs helye szabálysértési elzárásnak** az elkövetővel szemben bizonyos – a Szabs.tv.-ben meghatározott – esetekben. Például fogyatékkal élő személy esetén.¹⁶

4.1.2 Pénzbírság

- Összege: minimum: 6.500,- forint, maximum: 200.000,- forint, szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértések esetén maximum: 400.000,- forint. (Szabs.tv. ettől eltérhet)
- **A pénzbírságot meg nem fizetése esetén a bíróság szabálysértési elzárásra változtatja át.**

14 Szabs.tv.7.-21. §§
15 Szabs. tv. 9.-10.§§
16 Szabs.tv. 10. §

- **A meg nem fizetett pénzbírság közérdekű munkával történő megváltására is lehetőség van.**

4.1.3 Közérdekű munka¹⁷

Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható.

A közérdekű munka tartamát órákban kell meghatározni. A közérdekű munka legkisebb mértéke 6, legmagasabb mértéke 180 óra (Szabs.tv. rendelkezhet eltérően.)

Nem lehet közérdekű munkát kiszabni az elkövetőre az elkövetővel szemben bizonyos – a Szabs.tv.-ben meghatározott – esetekben. Például fogyatékkal élő személy esetén.¹⁸

4.2 Intézkedések

A szabálysértés miatt alkalmazható intézkedések:

- a járművezetéstől eltiltás,
- az elkobzás,
- a kitiltás,
- a figyelmeztetés.

Az intézkedések önállóan, egymás mellett vagy büntetés mellett is alkalmazhatók. Ez alól egy kivétel van, figyelmeztetés mellett csak elkobzás alkalmazható.

4.2.1 Járművezetéstől eltiltás

Az eljárás alá vont személy eltiltható, illetve az e törvényben meghatározott esetben az eljárás alá vont személyt el kell tiltani a járművezetéstől, ha a szabálysértést engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megszegésével követte el.

17 Szabs.tv.14.-15.§§
18 Szabs.tv. 10. §

4.2.2 Elkobzás¹⁹

El kell kobozni a dolgot,

- a) amelyet a **szabálysértés elkövetéséhez eszközül** használtak vagy arra szántak,
- b) **amelynek a birtoklása jogszabályba ütközik, vagy amely veszélyezteti a közbiztonságot,**
- c) amely szabálysértés elkövetése útján jött létre,
- d) **amelyre a szabálysértést elkövették,** vagy amelyet a szabálysértés befejezését követően e dolog elszállítása céljából használtak,
- e) amelyet az eljárás alá vont személy a szabálysértés elkövetéséért a tulajdonostól vagy annak hozzájárulásával mástól kapott.

Például amikor a gazda a kutyát belterületen kóborolni hagyja, ez az önsétáltató kutya esete, akkor az állat a szabálysértés eszköze a veszélyeztetés kutyával szabálysértés megvalósulása során. Szabálysértés esetén fennáll a jogszabályi lehetősége az állat elkobzásának. Ez az állat gyakori elszökése esetén lehet indokolt, amikor az állattartó nem hajlandó azokat a védelmi intézkedéseket (megfelelő kerítés építése, kapu zárása) megtenni, amelyek megakadályozzák a szökést. Az állat a kiszökése során másokat veszélyeztethet, közúti balesetet okozhat, s maga is megsérülhet, tehát indokolt, hogy ezek elkerülése végett az elkobzás szankció is rendelkezésre álljon.

Az is előfordulhat, hogy a gazda nem zárt helyen tartja veszélyes ebét, amellyel veszélyeztetés kutyával szabálysértést valósít meg. Mivel ez a cselekmény a közbiztonságot veszélyezteti: az állat kiszökhet, megtámadhat embert vagy állatot, ezért az elkobzásnak lehet helye.

A birtoklás jogszabályba ütközése valósulhat meg például lőfegyverrel kapcsolatos visszaélés szabálysértés esetén, amikor valaki csekély mennyiségű lőszert engedély nélkül megszerez vagy tart. Ilyenkor elkobozható a lőszer azon a jogcímen, hogy annak birtoklása jogszabályba ütköző. Az engedély nélküli lőfegyver tartás már bűncselekmény a Btk. 325. § alapján.

Állatvédelmi szempontból jelentős eszköz az elkobzás, egyre gyakoribbak azok az esetek, amikor szomszédjogi vitában, vagy csak mert hangos vagy más módon zavaró a szomszédban lévő állatot, pl. macskát, kutyát lönek meg.

Tulajdon elleni szabálysértés valósul meg például, ha valaki befog egy kóborló kutyát az utcán és nem keresi annak gazdáját, hogy részére 8 napon belül visszaadja vagy a hatóságnak azt 8 napon

belül nem adja le, és az állat értéke 50 000,- Ft-ot nem haladja meg. (50 000,- Ft-ot meghaladó érték esetén jogtalan elsajátítás bűncselekmény valósul meg.) Tulajdon elleni szabálysértést az állatra követik el, az állat az elkövetési tárgy, és az állat elkobzására van lehetőség.

Az elkobzás önállóan és akkor is alkalmazható, ha az eljárás alá vont személy nem vonható felelősségre. Az állat védelmének garanciája lehet ez a passzus, ha az elkövető nem is vonható felelősségre, az állat elkobozható (Pl. kiskorú elkövető).

Az elkobzott dolog tulajdona az államra száll.

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 24/C. § (2) bekezdés g) pontja rendelkezik arról, hogy az állatvédelmi hatóság elrendeli a veszélyes eb életének kioltását, amennyiben annak tulajdonosa vagy az ebtartó ellen indított szabálysértési eljárás során az állatot jogerős határozattal elkobozzák.

4.2.3 Kilitás

A kereskedelmi tevékenységgel összefüggő szabálysértés miatti jogcím jöhet szóba állatvédelmi szempontból. Az eljárás alá vont személy kilitálható a kereskedelmi létesítményből vagy kereskedelmi tevékenység helyéül szolgáló egyéb helyszínről.

A kilitás tartama minimum 6 hónap, maximum 2 év.

4.2.4 Figyelmeztetés

Figyelmeztetés intézkedés alkalmazásának akkor van helye, **ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú és ettől az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható.**

4.3 Halmazat²⁰

Szabs.tv alapján bűnhalmazat²¹ ha az eljárás alá vont személy egy vagy több cselekménye több szabálysértést valósít meg és ugyanabban az eljárásban vonják felelősségre.

Ha az elkövetőt ugyanabban az eljárásban több szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt vonják felelősségre, a szabálysértési elzárás leghosszabb tartama 90 nap, a pénzbírság felső határa a kiszabható pénzbírság felével emelkedik.

Ha az eljárás alá vont személyt ugyanabban az eljárásban több, szabálysértési elzárással nem büntethető szabálysértés miatt vonják felelősségre, a pénzbírság felső határa a kiszabható legmagasabb pénzbírság felével emelkedik.

²⁰ Szabs.tv.22.-23.§§

²¹ Halmazat típusainak, alakai és anyagi halmazatnak a leírása a Birosag.hu portálon elérhető: http://projektjeink.birosag.hu/sites/default/files/allomanyok/e-learning/btk/buntetojog1.1/lecke2_lap1.html#hiv12

5. MENTESÜLÉS A BÜNTETÉS, INTÉZKEDÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ HÁTRÁNYOS JOGKÖVETKEZMÉNYEI ALÓL²²

Ez nem büntetett előéletet jelent, a közigazgatási jog egyes foglalkozások vagy tevékenységek gyakorlásához feltételül szabja az illető „szabálysértés-mentes” előéletét. **A hátrányos jogkövetkezmények alól az elkövető a büntetést vagy intézkedést megállapító határozat jogerőre emelkedését követő 2 év elteltével mentesül.**

6. FIATALKORÚAKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOZÁS²³

Fiatalkorú az, aki a szabálysértés elkövetésekor a 14. életévét betöltötte, de a 18. életévét még nem.

Esetükben

- a szabálysértési elzárás leghosszabb tartama 30 nap, halmazati büntetés esetén 45 nap,
- a pénzbírság legmagasabb összege 65 000,- forint, szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértések esetén 130 000,-forint,
- a helyszíni bírság legmagasabb összege 32 500,- forint lehet.

Fiatalkorúval **szemben pénzbírságot vagy helyszíni bírságot** csak akkor lehet kiszabni, ha a fiatalkorú annak megfizetését vállalja. Helyszíni bírság törvényes képviselő jelenléte nélkül nem szabható ki.

Közérdekű munkát akkor lehet kiszabni, ha a határozat meghozatalakor az elkövető betöltötte a 16. életévét.

²² Szabs.tv.25.§
²³ Szabs.tv.25.-27.§§

7. KATONÁKRA VONATKOZÓ KÜLÖN RENDELKEZÉSEK²⁴

Ezen külön rendelkezéseket akkor kell alkalmazni, ha az elkövető katona a honvéd, a rendőrség, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv, a büntetés-végrehajtási szervezet, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, valamint az Országgyűlési Őrség hivatásos állományú tagja.

A katona által a szolgálati viszony tartama alatt a szolgálati helyen, illetve a szolgálattal összefüggésben elkövetett szabálysértést fegyelmi eljárás keretében kell elbírálni, kivéve a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértéseket (pl. tulajdon elleni szabálysértés).

Katonával szemben elkobzást szabálysértési hatóság szabhat ki. Ha a fegyelmi jogkör gyakorlója elkobzás szükségességét észleli, értesíti a szabálysértési hatóságot (pl. állat elkobzása).

8. A SZABÁLYSÉRTÉSI ELJÁRÁS

8.1 Alapelvek²⁵

A szabálysértési eljárást a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő törvény eljárási szabályai szerint kell lefolytatni.

Hivatalbóli eljárás elve érvényesül és alapvető elv az ártatlanság védelme. A bizonyítási teher a szabálysértési hatóságon, bíróságon van.

A szabálysértési eljárás nyelve a magyar, de annak ismeretének hiánya miatt senkit nem érhet hátrány.

A jogorvoslathoz való jog gyakorlása során:

- **szabálysértési hatóság**
 - büntetést vagy intézkedést megállapító határozata ellen **kifogásnak**,
 - egyéb határozata vagy intézkedése, illetve az intézkedés elmulasztása ellen **panasz**nak van helye,
- **a bíróság végzése ellen fellebbezni lehet.**

Jogorvoslati kérelem benyújtására alapvetően az jogosult, akire nézve a határozat rendelkezést tartalmaz, vagy akit az intézkedés érint, a Szabs. tv. kivételt tehet.

²⁴ Szabs.tv.28.§
²⁵ Szabs.tv.30.-37.§§

Abban a kérdésben, hogy az eljárás alá vont személy követett-e el és milyen szabálysértést, a szabálysértési hatóságot és a bíróságot csak a büntetőeljárásban hozott határozat és az abban megállapított tényállás köti, a más eljárásban, így különösen a polgári vagy a fegyelmi eljárásban hozott határozat és az abban megállapított tényállás nem.

A Szabs.tv kizárja, hogy szabálysértési felelősséget állapítsanak meg, ha a tevékenység vagy a mulasztás bűncselekményt valósít meg, úgyszintén, ha a tevékenységre vagy mulasztásra törvény vagy kormányrendelet – az eljárási bírság kivételével – közigazgatási eljárásban kiszabható bírság alkalmazását rendeli el.

Például a számszerij, szigonypuska tiltott vadászati eszköz is. Tehát számszerij, szigonypuska jogellenes használata szabálysértés csak akkor valósul meg, ha nem vadászat keretében használják. Ha valaki számszerijjal, szigonypuskával vadászik, vagyis tiltott vadászati eszközzel vadászik, akkor nem szabálysértés valósul meg, hanem vagy közigazgatási eljárás keretében kell elbírálni az ügyet és a vad védelméről, vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (a továbbiakban: Vtv.) szerinti vadvédelmi bírság kiszabására kerül sor, vagy orvvadászat bűncselekményként, ha annak tényállási elemei megvalósulnak.

8.2 Szabálysértési hatóságok²⁶

Rendőrség: általános szabálysértési hatóságként a rendőrség általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervének szabálysértési hatósági feladatok ellátására kijelölt szervei járnak el.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal: a Szabs.tv. által a hatáskörébe utalt szabálysértés miatt Nemzeti Adó- és Vámhivatal feladat- és hatáskörrel rendelkező szerve jár el.

Kormány által kijelölt szerv: a Szabs.tv. által a hatáskörébe utalt szabálysértés miatt járhat el.

Egészségügyi államigazgatási szerv: a Szabs.tv. által a hatáskörébe utalt szabálysértés miatt járhat el.

Járásbíró: szabálysértési elzárással is büntethető, valamint a Szabs.tv-ben meghatározott szabálysértés miatt első fokon jár el. Járásbíró alatt a kerületi bíróságot is érteni kell.

8.3 Helyszíni bírság kiszabása²⁷

Helyszíni intézkedés során a **szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben helyszíni bírság kiszabásának van helye.**

A rendőrség a Szabs. tv-ben meghatározott feltételek esetén **bármely szabálysértés miatt kiszabhat helyszíni bírságot.**

A Szabs.tv. eltérő rendelkezése hiányában szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt csak a rendőrség szabhat ki helyszíni bírságot.

Például ilyen kivételt tesz a Szabs. tv. a tulajdon elleni szabálysértés esetén az elzárással is büntethető szabálysértés nemcsak a rendőrség, hanem pl. a természetvédelmi őr vagy a közterület-felügyelő is kiszabhat helyszíni bírságot²⁸.

26 38.§
27 Szabs.tv. 39.§
28 Szabs. tv. 177. § (4) bek és 99.-99/A§§

Törvényben meghatározott esetben szabálysértés észlelése esetén – amennyiben ezt a Szabs. tv. külön említi – helyszíni bírságot szabhat ki:

- a Nemzeti Adó- és Vámhivatal feladat- és hatáskörrel rendelkező szerve,
- a hivatásos katasztrófavédelmi szerv arra felhatalmazott ügyintézője,
- a közlekedési hatóság ellenőre,
- **a közterület-felügyelő,**
- **a természetvédelmi őr, az önkormányzati természetvédelmi őr,**
- **az erdészeti hatóság arra felhatalmazott ügyintézője,**
- **a halászati őr,**
- **a mezőőr.**

A helyszíni bírság összege 6.500,- Ft-tól 65.000,- Ft-ig,

6 hónapon belüli újabb szabálysértés elkövetése esetén: 6.500,- Ft-tól 90.000,- Ft-ig terjedhet.²⁹

Fiatalkorú elkövető esetén a helyszíni bírság legmagasabb összege 32.500,- forint lehet és csak akkor lehet kiszabni, ha a fiatalkorú annak megfizetését vállalja. Helyszíni bírság törvényes képviselő jelenléte nélkül nem szabható ki.

Ha az elkövető a megadott határidőn belül nem fizeti meg a helyszíni bírságot, akkor a bíróság szabálysértési elzárásra változtatja.

29 Szabs.tv. 99. § (1) bek

9. HATÁSKÖR ÉS ILLETÉKESSÉG³⁰

9.1 A szabálysértési hatóság hatásköre és illetékessége³¹

A szabálysértési eljárás lefolytatására az eljárás alá vont személy lakóhelye szerinti szabálysértési hatóság illetékes.

Ha a szabálysértési eljárás gyorsabb és eredményesebb lefolytatása indokolja az szabálysértési hatóság eljárására illetékességet megalapozhatja:

- az eljárás alá vont személy tartózkodási helye, munkahelye,
- az elkövetés helye,
- a szabálysértés felderítésének helye.

Megelőzés (az a szabálysértési hatóság jár el, amelyik az ügyben korábban intézkedett):

- **ha több eljárás alá vont személy van és különböző szabálysértési hatóságok illetékességi területén laknak vagy tartózkodnak,**
- ha az eljárás alá vont személy, illetve az eljárás alá vont személyek több cselekményét egy szabálysértési eljárásban bírálják el és a cselekmények elkövetésének vagy felderítésének a helye szerint több szabálysértési hatóság is illetékes.

Kijelölés:

- **Ha több szabálysértési hatóság között vitás, hogy melyik köteles eljárni, a hatáskörrel illetékességgel rendelkező szervet a következő szerv jelöli ki:**
 - **rendőrkapitányság esetén:** a vármegyei (fővárosi) rendőr-főkapitányság,
 - **Nemzeti Adó- és Vámhivatal területi szerve esetén:** a Központi Irányítás,
 - **Több rendőr-főkapitányság illetékességi területe esetén:** az Országos Rendőr-főkapitányság,
 - **Fentiek hiányában:** a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter, azaz a Belügyminiszter³² jelöli ki.
- **A szabálysértési hatóság és a bíróság között felmerülő hatásköri vita esetén:** a bíróság határozata a döntő.

9.2 A bíróság hatásköre és illetékessége³³

Szabálysértési elzárással is büntethető, valamint a Szabs.tv-ben meghatározott **szabálysértés miatt első fokon az elkövetés helye szerint illetékes járásbíróság jár el.**

Ha a szabálysértési eljárás gyorsabb és eredményesebb lefolytatása indokolja a járásbíróság illetékességet megalapozhatja:

- az eljárás alá vont személy lakóhelye, tartózkodási helye, munkahelye,
- továbbá a szabálysértés felderítésének helye.

Megelőzés (az a bíróság jár el, amelyik az ügyben korábban intézkedett):

- ha több eljárás alá vont személy van,
- ha az eljárás alá vont személy, illetve az eljárás alá vont személyek több cselekményét egy szabálysértési eljárásban bírálják el és különböző bíróságok illetékessége állapítható meg.

Kijelölés:

Ha vitás, hogy több bíróság közül melyik köteles eljárni, az eljáró bíróságot a **törvényszék másodfokú tanácsa határozatban** jelöli ki.

Ha az illetékességi összeütközés különböző törvényszékek területén lévő bíróságok között merül fel, akkor a magasabb szintű bíróság jár el.

9.3 Ügyész részvétele a szabálysértési eljárásban³⁴

Az ügyész ellenőrzi a szabálysértési hatóságok eljárásának és intézkedésének törvényességét, valamint törvényességi felügyeletet gyakorol a szabálysértési nyilvántartási rendszer felett.

Ha a szabálysértési hatóság az ügyészi felhívást alaposnak tartja, a törvényszék köteles 8 napon belül az ügyészi indítványnak megfelelően visszavonni vagy módosítani, a felhívás eredménytelensége esetén az ügyész 30 napon belül a jogerős határozatot a bíróság előtt megtámadja.

30 Szabs.tv.40.-41.§§

31 Szabs.tv.40.§

32 A kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V.24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 17. pontja

33 Szabs.tv.41-42/A§

34 Szabs.tv.43.§

10. A SZABÁLYSÉRTÉSI ELJÁRÁSBAN RÉSZT VEVŐ SZEMÉLYEK

10.1 Az eljárás alá vont személy³⁵

Eljárás alá vont személy az, **akivel szemben szabálysértési eljárás folyik, akit a szabálysértés elkövetése miatt felelősségre vonnak. A felelősség jogerős megállapítását követően elkövetőnek nevezik.**

Az eljárás alá vont személy – ha a Szabs.tv. eltérően nem rendelkezik – jogosult az eljárási cselekményeknél jelen lenni, az eljárás bármely szakaszában észrevételt, indítványt tehet, kérdést intézhet, a szabálysértési hatóságtól és a bíróságtól felvilágosítást kérhet, megtekintheti az ügy iratait, azokról másolatot kérhet, illetve készíthet.

Egy szabálysértési eljárásban több eljárás alá vont személy is lehet, velük szemben rendszerint egy eljárást kell folytatni.

Vannak szabálysértések, amelyek elkövetője bárki lehet: például tulajdon elleni szabálysértés, természetvédelmi szabálysértés. Van, amelyek esetében csak bizonyos személy követheti el a szabálysértést: például a veszélyeztetés kutyával szabálysértés azon fordulata, hogy „aki veszélyes ebét nem zárt helyen tartja, vagy nem helyez el a ház (lakás) bejáratán a veszélyes ebre utaló megfelelő figyelmeztető táblát” elkövetője csak a veszélyes eb tartója lehet.

A Szabs. tv külön rendelkezéseket, eltérő eljárási szabályokat tartalmaz a fiatalkorú és a katona elkövetőkre (ld.: 10. és 11. pont).

10.2 Az eljárás alá vont személy képviselője³⁶

Az eljárás alá vont személy érdekében a szabálysértési eljárás bármely szakaszában eljárhat képviselőjeként:

- o a törvényes képviselője,
- o az eljárás alá vont személy vagy törvényes képviselője vagy nagykorú hozzátartozója által írásban meghatalmazott nagykorú személy.

Nem járhat el az eljárás alá vont személy képviselőjeként az, aki az ügyben, mint eljárás alá vont személy, sértett, tanú vesz részt vagy vett részt.

10.3 A sértett³⁷

Sértett az, akinek a szabálysértés sértette vagy veszélyeztette a jogát vagy a jogos érdekét.

Az állat, amelyre nézve a szabálysértés megvalósul nem sértett, mivel nem személy, hanem a szabálysértés elkövetési tárgya.

Tulajdon elleni szabálysértés esetén például lehet sértett az, akinek állatvásárban olyan kutyát adtak el fajtisztaként, amelyik nem fajtiszt, vagy az eladott állattal kapcsolatban azt mondták a vevőnek, hogy megkapta a szükséges oltásokat és chipet, ennek költségét felszámolták az állat árába, de közben az állat oltással, chippel nem rendelkezett.

Magánindítványra üldözendő szabálysértés miatt csak a sértett kívánságára indítható meg a szabálysértési eljárás. *Ilyen például a tulajdon elleni szabálysértés, ha a sértett az elkövető hozzátartozója.*

A sértett kérheti az eljárás alá vont személytől a szabálysértés folytán keletkezett kárának megtérítését. *Tulajdon elleni szabálysértés esetén: pl. sértettől a kertjéből ellopnak két tyúkot, akkor követelheti az elkövetőtől a kárának megtérítését is, amellet, hogy az elkövetőt szabálysértés miatt felelősségre vonják.*

A veszélyeztetés kutyával szabálysértés esetén, ha valaki például a felügyelete alatt álló kutyát a település belterületén felügyelet nélkül bocsátja közterületre (vagyis póráz nélkül sétáltatja a közterületen), ez önmagában megvalósítja a szabálysértést. Amennyiben az állat neki is támad egy járókelőnek, és annak könnyű testi sértést okoz, mivel a könnyű testi sértésnek nincs gondatlan alakzata, bűncselekmény nem valósul meg, de a veszélyeztetés kutyával szabálysértés mellett a sértett kártérítést kérhet az elkövetőtől, például az orvosi költségek megtérítését.

35

Szabs.tv. 52.§

36

Szabs.tv. 53.§

37

Szabs.tv. 54.§

11. A BIZONYÍTÁS SZABÁLYAI

11.1 A tényállás tisztázása³⁸

A tényállás tisztázása során nem kell bizonyítani a köztudomású tényeket és azokat a tényeket, amelyekről a szabálysértési hatóságnak, illetve a bíróságnak hivatalos tudomása van.

11.2 A bizonyítás eszközei³⁹

A szabálysértési hatóság a törvényi keretek között szabadon választhatja meg az alkalmazandó bizonyítási eszközöket.

A szabálysértési eljárásban bizonyítékként felhasználhatóak azok a bizonyítási eszközök is, amelyeket az arra feljogosított hatóságok törvényes eljárásuk keretében szereztek meg.

Például térfigyelő kamera felvétele felhasználható.

Nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközből származó tény, amelyet a szabálysértési hatóság, a bíróság, a helyszíni bírság kiszabására jogosult személy bűncselekmény útján, más tiltott módon, vagy az eljárás alá vont személy eljárási jogainak lényeges korlátozásával szerzett meg.

Gyakorlati nehézségeket okoz, hogy a törvény a más tiltott mód fogalmát nem határozza meg. A hivatkozott tanulmány szerint pl. eljárási szabálysértéssel beszerzett bizonyíték lehet ilyen.⁴⁰

Például valamilyen eljárási formai hiba történt: nem arra jogosult kiadmányozta a szakértői véleményt, vagy olyan tanút hallgattak meg akinek például szellemi állapota miatt nem lehet figyelembe venni a vallomását.

Bizonyítási eszközök:

- a tanúvallomás,
- a szakértői vélemény,
- a tárgyi bizonyítási eszköz,
- az okirat,
- a szemle,
- a felismerésre bemutatás,

38 Szabs.tv. 56.§
39 Szabs.tv. 57-71.§§

40 Zsigmond Cs.: Bizonyítási tilalmak gyakorlati kérdései a nyomozási gyakorlatban 182-183.
<http://real.mtak.hu/111598/1/ZsigmondCsabaBelugyiSzemle2019.evi7-8.szam177-188.pdf>

- szembesítés,
- eljárás alá vont személy vallomása,
- tolmács, szakfordító.

Ezek közül a tárgyi bizonyítási eszközökre és a szakértőre, szakvéleményre és a szemlére térek ki bővebben, mivel állatvédelmi szabálysértések szempontjából ezek a gyakrabban előforduló bizonyítási eszközök, de nyilván valamennyi bizonyítási eszköz megjelenhet szabálysértési eljárásban.

11.2.1 A tanúvallomás⁴¹

A tényállás tanú vallomásával is bizonyítható. Állatvédelmi szabálysértések esetén is szükség lehet tanúvallomásokra, de a bizonyítás szempontjából nagyobb súllyal esik latba a tárgyi bizonyíték, szakértői vélemény, szemle.

A tizennegyedik életévét be nem töltött személyt csak akkor lehet tanúként meghallgatni, ha a vallomásától várható bizonyíték más bizonyítási eszközzel nem pótolható.

11.2.2 A szakértő és a szakvélemény⁴²

Ha a szabálysértési felelősségre vonás szempontjából jelentős, bizonyítást igénylő tény megállapításához vagy megítéléséhez különleges szakértelem szükséges, a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság hivatalból vagy kérelemre szakértőt rendel ki.

Például az ebek viselkedésének megítélésében jártas szakértő a veszélyeztetés kutyával szabálysértés esetén az eb veszélyességének megítélésében⁴³.

Természetvédelmi szabálysértés esetén fontos lehet a szakértői vélemény annak megítélésében például, hogy milyen és hány védett egyed érintett a pusztítás.

A szabálysértési hatóság szakértőként a következő személyeket rendelheti ki:

- **szakértői névjegyzékben szereplő igazságügyi szakértő,**
- **szakvélemény adására feljogosított gazdasági társaság**
- **szakértői intézmény,**
- **külön jogszabályban meghatározott állami szervet, intézményt, szervezetet**
- ha előzőek alapján nem lehetséges a kijelölés, akkor: **kellő szakértelemmel rendelkező személyt vagy intézményt (a továbbiakban: eseti szakértő).**

Az eljárás alá vont személy és a sértett – a műtét és a műtétnek minősülő vizsgálati eljárás kivételével – köteles alávetni magát a szakértői vizsgálatnak, illetve beavatkozásnak. (Például kóros elmeállapot vizsgálatának.)

41 Szabs.tv. 58.-63.§§

42 Szabs.tv. 64-66.§§

43 A szakértők listája letölthető a következő linken elérhető honlapról: <https://portal.nebih.gov.hu/-/az-ebek-viselkedesenek-megiteleseben-jartas-szakertok-listaj>

11.2.3 A tárgyi bizonyítási eszköz⁴⁴

Tárgyi bizonyítási eszköz:

- minden olyan dolog, amely a szabálysértés elkövetésének nyomait hordozza,
- amely a szabálysértés elkövetése útján jött létre,
- **amelyet a szabálysértés elkövetéséhez eszközül használtak,**
- **vagy amelyre a szabálysértést elkövették.**

Valamennyi tárgy, amelyet a szabálysértés elkövetéséhez használtak lehet tárgyi bizonyítási eszköz például lőfegyver, töltény, vadászengedély egy lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértési ügyben; állatgyógyszerek az elkövető lakásában egy gyógyszerrendészeti szabálysértés esetén.

Maga az állat is elkövetési eszköz lehet, például valaki lovával lovagolva védett növényeket tapos le az erdőben, vagy veszélyes ebét nem tartja valaki a jogszabály előírásainak megfelelően zárt területen, amely a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet szabályai szerint kötelező lenne⁴⁵.

Az elkövetés tárgya lehet például a természetkárosítás szabálysértés esetében védett növény vagy állat, amelyet az elkövető elpusztított vagy elvitt magával, ezek, vagy a károsításról készült fényképfelvételek lehetnek tárgyi bizonyítási eszközök az eljárásban.

11.2.4 Az okirat⁴⁶

A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a tényállás megállapítása céljából valamilyen tény vagy körülmény igazolására kiállított okiratot vagy más iratot bizonyítási eszközként használhat *(pl. állat azonosító okmánya)*.

11.2.5 A szemle⁴⁷

Ha a tényállás tisztázásához személy, tárgy vagy helyszín közvetlen megtekintése szükséges, a szabálysértési hatóság, a helyszíni bírság kiszabására jogosult hatóság, továbbá a bíróság szemlét tart.

A szemle tárgyának birtokosa köteles lehetővé tenni a tárgyat, illetve a helyszín megtekintését, megfigyelését.

Például az elkóborolni hagyott eb esetén a hatóság szemlélheti az eb tartási helyét, hogy megfelelően biztosított-e, hogy az állat a közterületre ne tudjon kiszökni.

44 Szabs.tv. 68.§
45 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet 17/H. § (2) bekezdés: „A veszélyes eb olyan megfelelően zárt, bekerített vagy elkerített helyen tartható, amely megakadályozza az ebnek a közterületre vagy szomszédos magánterületre történő, felügyelet nélküli kijutását, továbbá, hogy az eb embernek vagy állatnak sérülést okozzon.”
46 Szabs.tv. 69.§
47 Szabs.tv. 70.§

11.2.6 A szembesítés⁴⁸

Ha az eljárás alá vont személyek, a tanúk, illetve az eljárás alá vont személy és a tanú vallomásai egymással ellentétesek, az ellentétet szembesítéssel lehet tisztázni.

11.2.7 A felismerésre bemutatás⁴⁹

Az eljárás alá vont személynek vagy a tanúnak felismerésre legalább három személyt vagy tárgyat kell bemutatni a felismerésre bemutatás során. Lehetőség van arra, hogy felismerésre személy vagy tárgy fényképen, illetőleg más adathordozón rögzített kép-, illetőleg hangfelvétele is bemutatatható.

11.2.8 Az eljárás alá vont személy vallomása⁵⁰

Az eljárás alá vont személy vallomása is bizonyítási eszköz; az eljárás alá vont személyt meghallgatásának megkezdésekor tájékoztatni kell arról, hogy mely cselekmény miatt indult vele szemben szabálysértési eljárás.

11.2.9 A tolmács⁵¹

Ha a nem magyar anyanyelvű személy az eljárás során az anyanyelvét kívánja használni tolmácsot vehet igénybe. Illetve, ha a meghallgatandó személy hallássérült, siketvak, akkor jelnyelvi tolmácsot kérhet.

48 Szabs.tv. 70/A.§
49 Szabs.tv. 70/B.§
50 Szabs.tv. 71.§
51 Szabs.tv. 67.§

12. KÉNYSZERINTÉZKEDÉSEK

12.1 Az elővezetés⁵²

A szabálysértési hatóság vagy a bíróság rendelkezése alapján azt az **eljárás alá vont személyt vagy tanút**, aki a szabálysértési hatóság, a bíróság, illetve a szakértő előtt **a szabályszerű időzésre nem jelenik meg és távollmaradását előzetesen, alapos okkal nem menti ki**, a rendőrség útján – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal előtt folyamatban lévő eljárásban a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve útján – elő lehet vezetni. A Szabs.tv. további indokokat is felsorol az elővezetésre.

12.2 Szabálysértési őrizet⁵³

A rendőrség gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából őrizetbe veheti szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés esetén a tetten ért eljárás alá vont személyt.

Nincs helye szabálysértési őrizetnek az elkövetővel szemben a Szabs. tv. 10. § szerinti esetekben (pl. elkövető fogyatékkal élő személy).

Tulajdon elleni szabálysértés, például. kisebb súlyú lopás esetén (pl. birka lopása) a rendőr őrizetbe veheti a lopáson tetten ért személyt.

12.3 Ruházat, csomag és jármű átvizsgálása⁵⁴

A rendőrség, és a hatáskörébe tartozó szabálysértések esetében a Nemzeti Adó- és Vámhivatal feladat- és hatáskörrel rendelkező szerve átvizsgálhatja annak a személynek a ruházatát, a csomagját, illetve a helyszínen lévő járművét, akiről feltehető, hogy tárgyi bizonyítási eszközt tart magánál.

A tárgyi bizonyítási eszközök, ahogy korábban szó volt róla, fontos bizonyítási eszközök a szabálysértési eljárásokban. Ahhoz, hogy ezeket a bizonyítékokat a hatóság beszerezze, lényeges ez a felhatalmazás, amely alapján az elkövető ruháját, csomagját, járművét átvizsgálhatják. *Pl. tulajdon elleni szabálysértés esetén az ellopott állatot megtalálják az elkövető autójában, vagy a jogosulatlan vadászaton tetten ért elkövető csomagját megvizsgálják, hogy talál-e nála vadászati eszközt (pl. hurkot, csapdát).*

12.4 A lefoglalás⁵⁵

A szabálysértési hatóság, az előkészítő eljárást lefolytató szerv, a helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv **lefoglalhatja, valamint ideiglenesen elveheti azt a dolgot,**

- amely **tárgyi bizonyítási eszköz**
- amelynek **elkobzását a Szabs. tv. elrendeli.**

Ha a tárgyi bizonyítási eszköz nem alkalmas lefoglalásra, akkor a szabálysértéssel kapcsolatos egyedi tulajdonságainak leírását rögzítő iratot, **fényképet vagy más felvételt kell az iratokhoz csatolni.**

A lefoglalás és a büntetőeljárás során lefoglalt dolgok kezelésének, nyilvántartásának, előzetes értékesítésének és megsemmisítésének szabályairól, valamint az elkobzás végrehajtásáról szóló 11/2003. (V. 8.) IM-BM-PM együttes rendelet (a továbbiakban: 11/2003. IM-BM-PM együttes rendelet) 66. § szabályozza, hogy élő állat lefoglalása esetén miként kell eljárni. E rendeletet a szabálysértésekre is alkalmazni kell.

Állat - ideértve a vadonélő, a kedvtelésből tartott és a veszélyes állatot is - **lefoglalása esetén a hatóság a marhalevelet, a törzskönyvet, a veszélyes állat tartására, elidegenítésére, felügyeletének átengedésére vonatkozó hatósági engedélyt, ezek hiányában a területileg illetékes hatósági állatorvos által az állatról kiállított okmányt foglalja le, és emellett a szabálysértés tárgyát képező élő állatot is le kell foglalni.** A lefoglalt élő állaton bűnjel azonosító megjelölés elhelyezése nem okozhat az állatnak szenvedést, ha így nem lehetséges, akkor mellőzni kell a megjelölést.

A lefoglalt élő állat a bűnjelkezelőhöz nem szállítható be, annak elhelyezéséről a 11/2003. IM-BM-PM együttes rendelet Btk. rendelkezésekre hivatkozó hatásköri és illetékességi szabályok szerint a vármegyei (fővárosi) állat-egészségügyi és élelmiszer-ellenőrző állomás és az illetékes nemzeti park igazgatóság köteles gondoskodni, vadászható állatfaj esetén a vadászati hatóság véleményének figyelembevételével.

A szabálysértés vonatkozásában nincsenek a Szabs. tv. szerinti jogszabálmegjelölések a 11/2003. IM-BM-PM együttes rendeletben, hogy mely esetben hol helyezik el az állatot, de értelemszerűen alkalmazható lehet a szabályt, hiszen a Szabs.tv. 250. § (2) bekezdés g) pontja a szabálysértési eljárás során történő lefoglalás tekintetében felhatalmazást adott a 11/2003. IM-BM-PM együttes rendeletben történő szabályozásra.

Pl. tulajdon elleni szabálysértésnél a vármegyei (fővárosi) állat-egészségügyi és élelmiszer-ellenőrző állomásra.

Lehetőség van a lefoglalt élő állatnak az érintett őrizetében hagyására, illetve a jogosult részére visszaadásra.

Pl. az elkövető által befogott és jogtalanul elsajátított állatnak (tulajdon elleni szabálysértés esete) a tulajdonosa részére történő visszaadására.

A Be. 319. § (2) és (8) bekezdése alapján, ha az élőlény lefoglalása az érintett őrizetében hagyásával nem hajtható végre, akkor

- a legrövidebb időn belül intézkedni kell, hogy az élőlényre a bizonyítás érdekében ne legyen szükség, és

52 Szabs.tv. 72. §
53 Szabs.tv. 73.§ és Szabs. tv. 10. §
54 Szabs.tv. 74.§

55 Szabs.tv. 75.-76.§§, Lefoglalással kapcsolatos információkat ld. még 15.6. pontban.

- ha a lefoglalt élőlény értékesíthető:
 - a bíróság – a vádemelés előtt az ügyészség indítványára – az élőlény értékesítését rendeli el, vagy
 - ha a lefoglalt élőlénnel kapcsolatban megalapozott igényt jelentettek be és a megalapozott igényt bejelentő személy az értékesítéshez hozzájárult, a vádemelés előtt az ügyészség vagy a nyomozó hatóság az élőlény értékesítését rendeli el.

A büntetőügyekben tehát van egy olyan jogszabályi lehetőség a Be. 319. § alapján a lefoglalt dolog értékesíthető (pl., ha arra már nincsen szükség a bizonyítás érdekében) és ugyanezen szakasz (9) bekezdés alapján élőlény értékesítése helyett elrendelheti a bíróság, vádemelés előtt pedig a nyomozó hatóság és az ügyészség a lefoglalt élőlény tulajdonjogának *ingyenes átruházását, ha ahhoz az élőlény tulajdonosa, valamint – ha a lefoglalt élőlénnel kapcsolatban megalapozott igényt jelentettek be – a megalapozott igényt bejelentő személy hozzájárult.* Ennek a szakasznak a végrehajtásának részletszabályai szerepelnek a 11/2003. IM-BM-PM együttes rendelet 66/A. §-ban. A 11/2003. IM-BM-PM együttes rendelet 66/A.§ ugyanis felhatalmazza a hatóságot, hogy jegyzőkönyvbe vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatot szerezhethet be a jogosulttól, amely tartalmazza, hogy a bűnjel tulajdonjogáról ingyenesen lemond bármely olyan személy javára, akire a hatóság azt átruházza. A nyilatkozat beszerzését követően a hatóság a bűnjel tulajdonjogát az élőlény tartós gondozására képes személy részére ruházhatja át, amelyhez az állatok védelmével foglalkozó vagy az élőlény szakszerű kezelésének feltételeivel rendelkező gazdálkodó szervezet közreműködését is igénybe veheti. Így lehetőség nyílik a bűnjelként lefoglalt élő állat tulajdonjogának ingyenes átruházására akár civil szervezet részére, vagy annak, aki vállalja a gondozását.

Ezt a szabálysértések vonatkozásában is vélhetően alkalmazni lehet az alapján, hogy a szabálysértésekre is alkalmazni kell a 11/2003. IM-BM-PM együttes rendelet szabályait., de azért egyértelműbb lenne, ha a 11/2003. IM-BM-PM együttes rendelet 66/A. § (1) bekezdése nemcsak a Be. 319. § (9) bekezdésre utalna, hanem a Szabs. tv-nek is lenne egy a Be. 319.§ (9) bekezdéshez hasonló tartalmú szakasza, amire az együttes rendelet utalna.

Ha a lefoglalt dolog értéktelen és arra senki sem tart igényt, a lefoglalás megszüntetése után azt meg kell semmisíteni. Bár az állat is dolog, de a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 5:14.§ (3) bekezdés értelmében a dologra vonatkozó szabályokat az állatokra a természetüknek megfelelő eltéréseket megállapító törvényi rendelkezések figyelembevételével kell alkalmazni. A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC tv. (a továbbiakban: Be.) 320. § tartalmaz például rendelkezést arra, ha a lefoglalt dolog értéktelen, és arra senki sem tart igényt, azt – a gerinces élő állat kivételével – a lefoglalás megszüntetése után meg kell semmisíteni. Hasonló rendelkezést a Szabs. tv. nem tartalmaz.

13. A SZABÁLYSÉRTÉSI ELJÁRÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

13.1 A szabálysértési eljárás megindulása⁵⁶

A szabálysértési eljárás

- **feljelentésre,**
- **a szabálysértési hatóság vagy a bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása,**
- **a helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés,**
- **a közlekedési baleset helyszínén folytatott szemle alapján** indul meg.

A feljelentést – a Szabs.tv. eltérő rendelkezése hiányában – szóban vagy írásban bármely személy vagy szerv megteheti. A szóban tett feljelentést jegyzőkönyvbe kell foglalni, vagy arról feljegyzést kell készíteni.

Magánindítványra üldözendő szabálysértés miatt csak a sértett kívánságára indítható meg a szabálysértési eljárás. *Ilyen például a tulajdon elleni szabálysértés, ha a sértett az elkövető hozzátartozója.*

A magánindítványt attól a naptól számított 30 napon belül kell előterjeszteni, amelyen a magánindítvány előterjesztésére jogosult az eljárás alá vont személy kilétéről tudomást szerzett.

13.2 A feljelentés elutasítása⁵⁷

A feljelentést határozattal 8 napon belül el kell utasítani, ha a feljelentésből vagy az előkészítő eljárás során beszerzett adatokból megállapítható, hogy

- **nem szabálysértés** a feljelentett cselekmény,
- **büntethetőséget kizáró ok** áll fenn,
- **ugyanazon szabálysértés miatt szabálysértési eljárás van folyamatban,**
- **szabálysértési vagy büntetőeljárás, illetve közigazgatási hatósági eljárás keretében jogerősen elbírálták** a cselekményt,
- **elkobzás alkalmazása szükséges felelősségre vonás nélkül,**
- **halál vagy elévülés** folytán a büntethetőség megszűnt,
- **magánindítvány hiányzik** a magánindítványra üldözendő szabálysértés esetében,

56
57

Szabs.tv. 78.-79.§
Szabs.tv. 80.§

- a feljelentéssel vagy a szabálysértési eljárás lefolytatásának feltételeként meghatározott nyilatkozattal szemben támasztott valamely törvényi követelmény nem teljesül.

13.3 Ügyintézési határidő⁵⁸

Főszabályként **a szabálysértési eljárást a megindulásától számított 30 napon belül be kell fejezni.**

Ha az ügy bonyolultsága vagy más elháríthatatlan akadály indokoltá teszi, az ügyintézési határidőt a szabálysértési hatóság vezetője 1 alkalommal legfeljebb 30 nappal meghosszabbíthatja.

13.4 A szabálysértési eljárás felfüggesztése⁵⁹

A szabálysértési eljárást fel kell függeszteni (határozattal) többek között, ha

- az **ügy érdemi elbírálása olyan előzetes kérdés eldöntésétől függ**, amelyben a döntés más szerv hatáskörébe tartozik,
- az **eljárás alá vont személy ismeretlen helyen vagy külföldön tartózkodik** és távollétében az ügy érdemi elbírálása nem lehetséges,
- a szabálysértési hatóság vagy a bíróság az ügyet **közvetítői eljárásra** utalja,
- az **eljárás alá vont személy tartós, súlyos betegsége vagy a szabálysértés elkövetése után bekövetkezett elmebetegsége** miatt az eljárásban nem vehet részt.

Az eljárás felfüggesztésének ideje az elévülés tartamába nem számít be, de a cselekmény elkövetésétől számított 2 év elteltével a rendelkezésre álló adatok alapján be kell fejezni az eljárást.

13.5 A közvetítői eljárás⁶⁰

A közvetítői eljárás célja, hogy a szabálysértés következményeinek jóvátételét és az eljárás alá vont személy jövőbeni jogkövető magatartását elősegítse. Arra kell törekedni, hogy az eljárás alá vont személy és a sértett között megállapodás jöjjön létre ennek érdekében.

A szabálysértési eljárás alatt egy alkalommal van helye közvetítői eljárásnak.

Az eljárásban a sértett és az eljárás alá vont személy egyenrangú felek, az eljárás során bármikor visszavonhatják a részvételre vonatkozó hozzájárulásukat, és minden egyezsége önként kell jutniuk.

13.6 A szabálysértési eljárás megszüntetése

A szabálysértési eljárást határozattal meg kell szüntetni, ha

- **a cselekmény nem szabálysértés,**
- **az eljárás adatai alapján nem állapítható meg**
 - szabálysértés elkövetése,
 - az eljárás alá vont személy kiléte,
 - az, hogy a szabálysértést az eljárás alá vont személy követte el, és az eljárás folytatásától egyik esetben sem várható eredmény,
- **a szabálysértést nem az eljárás alá vont személy követte el,**
- az eljárás alá vont személy meghalt,
- **büntethetőséget kizáró ok** áll fenn,
- **a cselekményt szabálysértési vagy büntetőeljárás, illetve közigazgatási hatósági eljárás keretében jogerősen elbírálták,**
- **ugyanazon cselekmény miatt szabálysértési vagy büntetőeljárás, illetve közigazgatási hatósági eljárás van folyamatban,**
- **elévülés** miatt nincs helye felelősségre vonásnak,
- **elkobzás alkalmazása szükséges az eljárás alá vont személy felelősségre vonása nélkül,**
- a közvetítő **a közvetítői eljárás eredményes** lefolytatásáról tájékoztatta a szabálysértési hatóságot vagy a bíróságot,
- a magánindítványra üldözendő szabálysértés esetében a magánindítvány hiányzik és az már nem pótolható,
- megállapítható, hogy e törvény rendelkezései szerint a feljelentés elutasításának lett volna helye,
- elzárást kizáró ok kerül megállapításra.

13.7 A szabálysértés által okozott kár megtérítése⁶¹

Nyomatékos enyhítő körülmény, ha az elkövető a sértettnek a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság határozatának meghozataláig megtéríti az okozott kárt.

14. A SZABÁLYSÉRTÉSI HATÓSÁG ELJÁRÁSA

14.1 A szabálysértési hatóság határozatai⁶²

A határozatot jegyzőkönyvbe – vagy más módon írásba – kell foglalni. A határozat kötelező tartalmi elemeit, kiegészítésére, kijavítására vonatkozó szabályokat Szabs.tv. rögzíti.

A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a határozatát **azzal közli, akire az rendelkezést tartalmaz. Tehát a feljelentő személlyel, szervezettel is közölni kell.**

Az elkobzott dolog tulajdonosával is közölni kell a nem az eljárás alá vont személy tulajdonát képező dolog elkobzásáról rendelkező határozatot.

14.1.1 A szabálysértési hatóság meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozat⁶³

Ha a tényállás tisztázott és az eljárás alá vont személy vagy az eljárásban részt vevő más személy meghallgatása, valamint egyéb bizonyíték megszerzése nem szükséges, akkor a szabálysértési hatóság az eljárás alá vont személy meghallgatása nélkül:

- o a szabálysértési eljárás megindítását követő 15 napon belül, a szabálysértési eljárás iratai alapján dönt, és
 - o büntetést szab ki, illetve önállóan vagy büntetés mellett intézkedést alkalmaz. **Büntetés-ként pénzbírságot szabhat ki, illetve járművezetéstől eltiltás, figyelmeztetés, elkobzás vagy kiltás intézkedést alkalmazhat.**
- vagy
- o megszünteti az eljárást.⁶⁴

61 Szabs.tv. 93.§
62 Szabs.tv. 94.-97.§§
63 Szabs.tv. 102.-103.§§
64 Szabs.tv. 83. §

A meghallgatás nélküli döntés ellen nincs helye kifogás benyújtásának, azonban az eljárás alá vont személy vagy képviselője, annak kézbesítésétől számított 8 napon belül kérheti, hogy a szabálysértési hatóság hallgassa meg.

Az eljárás megszüntetése ellen panasznak van helye.

14.1.2 A szabálysértési hatóság általi a meghallgatás

Ha nem lehet meghallgatás nélküli eljárásban határozni, a szabálysértési hatóság a tényállás tisztázása érdekében bizonyítást folytat le és hozza meg döntését. Itt lehetőség van az eljárás alá vont személ, tanúk, szakértők, vagy a sértett meghallgatására.

14.2 A szabálysértési elzárással is büntethető, valamint a bíróság elsőfokú hatáskörébe tartozó szabálysértések

Állatvédelmi szabálysértések közül a tulajdon elleni szabálysértés és a jogosulatlan vadászat az, amely elzárással is büntethető.

14.2.1 Előkészítő eljárás⁶⁵

A szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt a feljelentést a **rendőrségnél kell megtenni.**

A rendőrség a tényállás felderítése érdekében a bírósági eljárást **előkészítő eljárást** folytat le.

A rendőrség az előkészítő eljárás során elrendelheti lakás, egyéb helyiség vagy azokhoz tartozó bekerített hely átvizsgálását, ha alaposan feltehető, hogy az tárgyi bizonyítási eszköz megtalálására vezet. (Pl. tulajdon elleni szabálysértés esetén a lopott állat után kutathatnak az elkövető vagy más ingatlanán, ahol gyanítják, hogy az állatot elhelyezték).

14.2.2 A bíróság meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozata⁶⁶

Hasonlóképp a 18.1.1 pontban írtakhoz, a bíróság a többi szabálysértési hatósághoz hasonlóan meghallgatás nélkül dönt, ha annak feltételei fennállnak. Ha az előkészítő eljárás iratai alapján megállapítható, hogy a tényállás tisztázott és az eljárás alá vont személy vagy a tanú, sértett, szakértő meghallgatása nem szükséges, valamint a közvetítői eljárásra utalás feltételei nem állnak fenn, a bíróság tárgyalás nélkül dönt.

Ha az eljárás alá vont személy őrizetbe vételére került sor, akkor erre nincs lehetőség. **Tárgyalás nélkül nem szabhat ki a bíróság közérdekű munka és szabálysértési elzárás büntetést.**

65 Szabs.tv. 117.§
66 Szabs.tv.118.-119.§§

Az eljárás alá vont személy vagy képviselője a bírósági döntés kézhezvételétől számított 8 napon belül kérheti tárgyalás tartását.

14.2.3 A bíróság tárgyalás tartásával dönt⁶⁷

A bíróság

- meghallgathatja az eljárás alá vont személyt, szükség esetén a sértettet, a feljelentőt, illetve más tanút,
- szakvéleményt szerezhet be, meghallgathatja a szakértőt,
- iratokat, tárgyi bizonyítási eszközöket szerezhet be.

A bíróság az így megállapított tényállás alapján **végzéssel megszünteti a szabálysértési eljárást vagy megállapítja az eljárás alá vont személy felelősségét és büntetést szab ki, illetve intézkedést alkalmaz.**

A bíróság tárgyaláson hozott végzésével szemben az eljárás alá vont személy és a képviselője, valamint a bírósági tárgyaláson jelenlévő előkészítő eljárást lefolytató szerv a végzés közzétételétől számított 8 napon belül halasztó hatályú fellebbezést nyújthat be.

A törvényszék tanácsulésen bírálja el a fellebbezést annak kézhezvételétől számított 30 napon belül.

A törvényszék végzésével szemben nincs helye jogorvoslatnak.

14.2.4 A bíróság elé állítás (gyorsított eljárás)

A szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt őrizetbe vett személyt a rendőrség a gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából a bíróság elé állítja.

A bíróság nem tart tárgyalást, ha megállapítja:

- hogy az őrizetbe vétel feltételei nem álltak fenn,
- az ügyvéd a bíróságon nem jelent meg,
- az őrizetbe vételtől több mint hetvenkét óra telt el.

Ha a bíróság tárgyalásának nincs akadálya:

- végzéssel megszünteti a szabálysértési eljárást, vagy
- megállapítja az eljárás alá vont személy felelősségét és büntetést szab ki, illetve intézkedést

alkalmaz, (rendelkezik a szabálysértési költség viseléséről és a szabálysértéssel okozott kár megtérítésére kötelezi).

Ha tárgyalás alapján ügydöntő végzés meghozatalára nincs lehetőség, a bíróság a bíróság elé állítás keretében folytatott eljárást befejezi, az eljárást a Szabs.tv.120. §-ban foglalt szabályok (19.3 pont) szerint folytatja le.

14.2.5 A helyszíni bírság kiszabására jogosultak által történő bíróság elé állítás⁶⁸

Szabálysértési elzárással is büntethető azon szabálysértések esetén, ahol a helyszíni bírság kiszabására jogosult, a szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt az elkövetés helye szerint illetékes járásbíróságra előállíthatja.

Például jogosulatlan vadászat vagy tulajdon elleni szabálysértés esetén.

Ha tárgyalás megtartásának nincs akadálya, akkor a gyorsított eljárás szabályai szerint jár el. (ld.: 19.4. pont) szerint jár el.

14.3 A határozatok és végzések végrehajtása

14.3.1 A határozat, illetve a végzés jogereje⁶⁹

A döntések jogerejére vonatkozó szabályokat a Szabs. tv. 138. § tartalmazza *(pl. a határozat a jogorvoslat benyújtására nyitva álló határidő leteltét követő napon jogerőssé válik, ha ellene határidőben nem terjesztettek elő jogorvoslatot.)*

A helyszíni bírság a tudomásulvétele napján jogerős.

A határozatok jogerőre emelkedését követően kerülhet sor a végrehajtásra.

A Szabs. tv. részletezi a szabálysértési elzárás, a pénzbírság, a szabálysértési költség, a rendbírság és az okozott kár és az elkobzás végrehajtásának szabályait.⁷⁰

14.4. Elkobzás végrehajtása⁷¹

A szabálysértési hatóság, bíróság elkobzás intézkedést alkalmazhat határozatában. A 7.2.2 pontban meghatározásra kerültek azok az esetek, amikor a szabálysértési hatóságnak el kell koboznia a dolgot, így az élő állatot is (pl., amelyet a bűncselekmény eszközéül használtak, amelyre a szabálysértést elkövettek). A veszélyeztetés kutyával és a természetvédelem elleni szabálysértés kapcsán merülhet fel például az állat elkobzásának este.

67 Szabs.tv. 120.-124.§§

68 Szabs.tv.126/A.§

69 Szabs.tv.138.§

70 Szabs.tv. 139.-142-§§

71 Szabs.tv.146.§; a lefoglalás és a büntetőeljárás során lefoglalt dolgok kezelésének, nyilvántartásának, előzetes értékesítésének és megsemmisítésének szabályairól, valamint az elkobzás végrehajtásáról szóló 11/2003. (V. 8.) IM-BM-PM együttes rendelet

Az elkobzást a szabálysértési szabályozásért felelős miniszternek az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben kiadott rendeletében foglaltak szerint kell végrehajtani.⁷² Ez a lefoglalás kapcsán is részletezett 11/2003. IM-BM-PM együttes rendelet.

A bűnjel elkobzásáról a bűnjelkezelőt értesíteni kell.

Mivel a Szabs. tv. alapján az elkobzott dolog tulajdonjoga az államra száll, így lehetőség van annak értékesítésére akkor, ha közérdekű célra történő felhasználásra nem fogadták el.⁷³

Az Ávtv. 45/D. § alapján az állatnak a büntetőügyben történő elkobzását követően az Ávtv-nek az elkobzásra vonatkozó szabályai szerint kell eljárni. Tehát ha a büntetőeljáráshoz bűnjelként lefoglalt állat lefoglalását nem szüntették meg vagy nem értékesítették az állatot, vagy tulajdonjogát nem ruházták át ingyenesen az eljárás során, és az állat elkobzásra kerül, akkor a közigazgatási eljárásra terelődik az elkobzás végrehajtása. **Szabálysértési eljárásra azonban az Ávtv. nem mond ki ilyen rendelkezést.** Az Ávtv. pedig elég részletesen szabályozza az elkobzás esetén teendőket: ez alapján az állatvédelmi hatóság gondoskodik az állat tulajdonjogának átruházásáról, ha ezt jogszabály kizárja vagy az eredménytelen, az állat végleges elhelyezéséről. Az elhelyezés eredménytelensége esetén – hat hónap elteltével – az állat életét megengedett módon ki lehet oltani. Az Ávtv.24/C. § (2) bekezdés g) pont alapján az állatvédelmi hatóság elrendeli a veszélyes eb életének kioltását, amennyiben annak tulajdonosa vagy az ebtartó ellen indított szabálysértési eljárás során az állatot jogerős határozattal elkobozzák. A Be. arra is tartalmaz szabályt, hogy ha a bizonyítás érdekében szükséges, a lefoglalt dolog elkobzása vagy megsemmisítése esetén a dologból olyan mintát kell biztosítani, illetve a dologról olyan kép- vagy kép- és hangfelvételt kell készíteni, amely az eljárás későbbi szakaszában kétséget kizáróan bizonyítja a dolog lényeges tulajdonságait. A Szabs.tv. erről nem rendelkezik.

14.5 Méltányosság⁷⁴

Méltányossági kérelem nyújtható be a szabálysértési hatóság vagy a bíróság által kiszabott büntetés, illetve alkalmazott intézkedés elengedése, mérséklése iránt.

Az elkobzott dolog visszaadása érdekében az elkobzást elszenvető is előterjeszhet méltányossági kérelmet.

A méltányossági jogkör gyakorlása **főszabályként** a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter (**belügyminiszter**) hatáskörébe tartozik, **bizonyos esetekben a köztársasági elnök** jár el (pl. szabálysértési elzárás, közérdekű munka, pénzbírság kiszabásához kapcsolódó méltányossági kérelem).

72 Szabs.tv. 146.§
73 11/2003. IM-BM-PM együttes rendelet 55.§ (1) bek
74 Szabs.tv.147.§

15. A SZABÁLYSÉRTÉSI NYILVÁNTARTÁSI RENDSZER (SZNYR)⁷⁵

A szabálysértési nyilvántartási rendszer a személyazonosító adatok nyilvántartásából, a szabálysértési nyilvántartásokból, valamint a szabálysértési nyilvántartási rendszer használatára jogosultak nyilvántartásából áll.

A szabálysértési nyilvántartási rendszer részét képező szabálysértési nyilvántartások közhiteles, hatósági nyilvántartások.

A szabálysértési nyilvántartási rendszer tekintetében az adatkezelői feladatokat a Belügyminisztérium látja el.

15.1 A személyazonosító adatok nyilvántartásának tartalma

A személyazonosító adatok nyilvántartásának célja azon személyek azonosítása, akikről a szabálysértési nyilvántartások adatot tartalmaznak.

15.2 A szabálysértési nyilvántartások

A szabálysértési nyilvántartások a következők:

- a gépjárművezető távollétében alkalmazott intézkedések nyilvántartása,
- **a szabálysértést elkövetettek és a helyszíni bírságoltak nyilvántartása,**
- **a szabálysértési eljárás hatálya alatt állók nyilvántartása,**
- **a helyszíni intézkedés alá vontak nyilvántartása.**

A szabálysértést elkövetettek és a helyszíni bírságoltak nyilvántartásában annak a személynek az adatait kell nyilvántartani, akit a szabálysértési hatóság vagy a bíróság szabálysértés elkövetése miatt jogerősen elmarasztalt, vagy akivel szemben helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy helyszíni bírságot szabott ki.

A büntetést vagy intézkedést megállapító határozat jogerőre emelkedésétől, illetve a helyszíni bírság kiszabásától számított 3 évig kezeli a nyilvántartó szerv az adatokat.

A szabálysértési eljárás hatálya alatt állók nyilvántartásában annak az adatait kell nyilvántartani, akivel szemben szabálysértési eljárás indult.

A nyilvántartó szerv a szabálysértési eljárás jogerős befejezéséig kezeli az adatokat.

75 Szabs. tv. 150-165.§

Ha az ügyben eredményes közvetítői eljárást folytattak le, a szabálysértési nyilvántartó szerv az adatokat az eredményes közvetítői eljárás befejezését követő egy évig kezeli.

Törölni kell a szabálysértési nyilvántartásokból annak a személynek az adatait, akire vonatkozóan a nyilvántartási idő eltelt.

Törölni kell a nyilvántartásból annak a személynek az adatait, akinek ügyében az Alkotmánybíróság a bíróság jogerős határozatát megsemmisítette.

16. A 'NE BIS IN IDEM' ELVE

Mielőtt az egyes állatvédelmi szabálysértéseket tárgyalnánk, kitérnék a *'ne bis in idem'* elvére, azaz a kettős büntetés tilalmára, amely az állatvédelmi jogszabályok alkalmazásánál gyakran felmerül. Vannak olyan cselekmények, amelyeket mind a közigazgatási jog, mind a szabálysértési jog, mind a büntetőjog szankcionál.

A kétszeres eljárás alá vonás és büntetés tilalma miatt – *'ne bis in idem'* elve –, azonban nem lehet, hogy ugyanazért a cselekményért közigazgatási eljárásban, szabálysértési eljárásban és büntetőeljárásban is büntető jellegű szankciót alkalmazzanak. Ennek alapja nemzetközi egyezmények (pl. Emberi Jogok Európai Egyezménye, Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya) mellett az Alaptörvény XXVIII. cikk (6) bekezdése, amely szerint „a jogorvoslat törvényben meghatározott rendkívüli esetei kivételével senki nem vonható büntetőeljárás alá, és nem ítéltető el olyan bűncselekményért, amely miatt Magyarországon vagy – nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben – más államban törvénynek megfelelően már jogerősen felmentették vagy elítélték.”

Az **Alkotmánybíróság a 8/2017. (IV. 18.) számú határozata** alkotmányos követelményként megállapította, hogy ha állatkínzás bűncselekmény miatt büntetőjogi felelősség megállapításának van helye, vagy jogerős marasztaló döntés született, akkor ugyanazon tényállás alapján indult állatvédelmi hatósági eljárásban, ugyanazon jogellenes cselekmény miatt állatvédelmi bírság kiszabására ugyanazon személlyel szemben nem kerülhet sor.⁷⁶

Az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) úgy fogalmaz: „[h]a valakit egy állam büntető törvényének és büntető eljárási törvényének megfelelően egy bűncselekmény kapcsán már jogerősen felmentettek vagy elítéltek, e személlyel szemben ugyanennek az államnak az igazságszolgáltatási szervei ugyanezen bűncselekmény miatt nem folytathatnak büntető eljárást, és vele szemben abban büntetést nem szabhatnak ki.”⁷⁷

Az Alkotmánybíróság áttekintette az Egyezmény rendelkezéseinek értelmezésére, tartalmának kibontására felruházott Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) *'ne bis in idem'* elvével kapcsolatos ítélkezési gyakorlatát. Az ún. *'Engel kritériumok'* alapján lehet eldönteni, hogy mely eljárások, illetve szankciók tekinthetők „büntetőjogi” természetűeknek. Az EJEB a kérdés eldöntéséhez először azt vizsgálja meg, hogy az érintett állam nemzeti joga szerint a jogellenes cselekmény bűncselekménynek minősül-e. A nemleges válasz önmagában nem zárja ki a „büntetőjogi” jelleg megállapítását, mivel az EJEB a nemzeti jog szerinti minősítést csupán kiindulási pontként értékeli. További kritériumként figyelembe veszi ugyanis azt is, hogy a jogellenes cselekmény milyen természetű, majd harmadik elemként azt elemzi, hogy az alkalmazott szankció milyen jellegű, illetve súlyú.⁷⁸

A szóban forgó alaptörvényi rendelkezés nem tiltja önmagában azt, hogy valakivel szemben, ugyanazon jogellenes cselekménye miatt több, más jogágba tartozó, eltérő funkciójú eljárást folytassanak le és ezek eredményeként jogkövetkezményt alkalmazzanak. A *'ne bis in idem'* elvében testet öltő alkotmányos garancia kifejezetten az állami büntetőhatalom visszaélészerű gyakorlásával szemben védi az egyént, ezért annak a tilalmát foglalja magában, hogy meghatározott személlyel szemben, ugyanazon büntetendő cselekmény miatt – azt követően, hogy büntetőjogi felelősségéről jogerős döntés született – újabb, büntető szankció alkalmazására irányuló eljárást indítsanak, illetve büntető jogkövetkezményt alkalmazzanak.⁷⁹

Az állatvédelmi bírság egy büntető jellegű szankció, az alkotmányos követelmény csak erre vonatkozik. Az állatvédelmi bírság helyett – vagy amellel – alkalmazható jogkövetkezmények nem sorolhatók a büntető jellegű jogkövetkezmények közé, azok nem az elkövetett jogsértés megtorlására irányulnak, hanem meghatározott tevékenységre kötelezést, vagy az állattartástól való tiltást tartalmaznak és céljuk elsősorban a reparáció, a tudatfor-

76 Az Alkotmánybíróság a 8/2017. (IV. 18.) számú határozata

77 Az Alkotmánybíróság a 8/2017. (IV. 18.) számú határozata

78 Uo.

79 Az Alkotmánybíróság a 8/2017. (IV. 18.) számú határozata

málás és a prevenció. Így a szabálysértési felelősségre vonás mellett lehetséges például az állattartástól eltiltás közigazgatási eljárásban. A kettős szankcionálás önmagában nem jelenti a *'ne bis in idem'* elvének megsértését, amennyiben a közigazgatási szankciót és a büntetőjogi szankciót egymást kiegészítve alkalmazzák – más a két jogág felelősségi rendszere, funkciója.

Az **Alkotmánybíróság 18/2022. (VIII. 1.) határozata** ugyancsak a *'ne bis in idem'* elvére hivatkozott, amikor megállapította, hogy az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azáltal, hogy nem a jogbiztonság és a *'ne bis in idem'* elvéből fakadó követelményeknek megfelelően szabályozta a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény szerinti halvédelmi hatósági eljárást és a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 246. §-ában foglalt orvhalászat miatt folytatható büntetőeljárást.⁸⁰ Ugyanazon cselekményre, az orvhalászat esetében lehetőség van közigazgatási bírság kiszabására és büntetőeljárásban kiszabott szankció alkalmazására is, mivel az orvhalászat tényállása ugyanazokat a tényállási elemeket tartalmazza mindkét jogágban.

S bár a Szabs.tv. maga is szabályozza, hogy meg kell szüntetni a szabálysértési eljárást, ha ugyanazon cselekmény miatt szabálysértési vagy büntetőeljárás, illetve közigazgatási hatósági eljárás van folyamatban, de előfordulhat, hogy a hatóságok nem tudnak egymás eljárásáról. Lehetséges, hogy bár a szabálysértési jogban és a közigazgatási jogban is hasonló a tényállás szabályozása, mégis lehet lehetőség mind a két eljárás lefolytatására, mert a két tényállás nem azonos cselekményeket büntet, így a *'ne bis in idem'* elvét nem sérti.

Az egyes állatvédelmi szabálysértéseknél jelzék majd olyan eseteket, ahol felmerülhetnek a *'ne bis in idem'* elvének kérdései, illetve elhatárolási nehézségek, hogy valamely cselekményt szabálysértésként, közigazgatási eljárásban szankcionálándóként, vagy büncselekményként kell értékelni. A bejelentés és a feljelentés szempontjából is fontos a jogágak viszonya, tehát ha egy cselekmény alapján felvetődik, hogy az szabálysértési tényállás és közigazgatási szabály (pl. az Ávtv.) megsértése is lehet – ilyen eset a kutya kóborolni hagyása –, akkor átgondolandó, hogy melyik eljárási lépést tesszük meg. Ha elindítottuk a közigazgatási eljárást, szabálysértési eljárást nem tudunk indítani, mert ezt a Szabs. tv. kizárja. Megfontolandó az is, hogy például szabálysértés esetén kiszabható elzárás, viszont közigazgatási ügyben a 244/1998. Korm. rendelet alapján nagyon magas – több millió forintos – bírságok kiszabására van lehetőség, amely lehet hatékonyabb szankció az adott ügyben. Közigazgatási ügyben több preventív intézkedés vehető igénybe – pl. szigorúbb tartási feltételekre kötelezés –, amely lehet, hogy az állat, illetve a jövőbeli állatok sorsát megnyugtatóan rendezik. Bár ezek a preventív intézkedések szabálysértési eljárás lezárultával is igénybe vehetők, de elképzelhető, hogy alapján véve hatékonyabb rögtön közigazgatási eljárást indítani az adott ügyben, mint szabálysértési eljárást.

17. AZ EGYES ÁLLATVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS SZABÁLYSÉRTÉSEK

Az egyes szabálysértési tényállások a Szabs. tv. V. részében találhatók.

A 2018-2022. 07. hó között jogerősen elbírált – állatvédelemhez kapcsolódó - szabálysértések esetében a kiszabott büntetésekről a **Bűnügyi Statisztikai Rendszerből (BSR) vett adatokat az 1. számú melléklet tartalmazza.**⁸¹

Az 2. számú melléklet tartalmazza az állatvédelemhez kapcsolódó szabálysértések hatályos szövegét.

A szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértések közül, amelyek az állatvédelmi kérdésekben is felmerülhet:

- A tulajdon elleni szabálysértés,
- Jogosulatlan vadászat.

17.1 A tulajdon elleni szabálysértés⁸²

A tulajdon elleni szabálysértés állatvédelemhez kapcsolható szakaszai a Szabs.tv.177.§ (1) bekezdés a) és b) pontja, valamint (1a) bekezdése:

„(1) Aki

a) ötvenezer forintot meg nem haladó értékre lopást, sikkasztást, jogtalan elsajátítást,

b) ötvenezer forintot meg nem haladó kárt okozva csalást, szándékos rongálást,

követ el, úgyszintén, aki e cselekmények elkövetését megkísérli, szabálysértést követ el.

(1a) **Aki lopásból, sikkasztásból, csalásból, hűtlen kezelésből, rablásból, kifosztásból, zsarolásból vagy jogtalan elsajátításból származó dolgot vagyoni haszonszerzés végett** ötvenezer forintot meg nem haladó értékben megszerez, elrejt vagy elidegenítésében közreműködik, szabálysértést követ el.”

A lopás szabálysértése tekintetében irányadó a Btk. 370. § (1) bekezdésében foglalt definíció, vagyis, hogy „aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, lopást követ el.

80 Alkotmánybíróság 18/2022. (VIII. 1.) határozata

81 BSR linkje: <https://bsr.bm.hu/Document>
Jogerősen elbírált szabálysértések közvetlen linkje: https://bsr-sp.bm.hu/SitePages/ExcelMegttekinto.aspx?ExcelName=/BSRVIR/Szankci%3bc3%b3k%20r%20%a9szletez-ve_ver20230901095856.xlsx&Token=SIb5b01aTnB4TjhnOTk5SVgxU3IxeUIWZ0xDMIR1WjZtWjdCRUtreXNPWk1J1OTJPWUY40Hp3bktVaGFSQ0V3R3Y2OUVOTjVSMkpsQm9ESVg5eG-lKYVRnczA4R1Bqd21kYTJDzj4Mk1SUHVleStMvJvzclYvStcyTUNtOTNvd0Q=

82 Szabs.tv. 177.§

A jogtalan elsajátítás Btk. 378. § szerinti definíciója: „**aki a talált idegen dolgot eltulajdonítja, vagy nyolc napon belül a hatóságnak vagy annak, aki elvesztette, nem adja át, illetve aki a véletlenül vagy tévedésből hozzá került idegen dolgot eltulajdonítja, vagy nyolc napon belül nem adja vissza**”.

A csalás a Btk. 373.§ (1) bekezdése alapján: „**aki jogtalan haszonszerzés végett más tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart, és ezzel kárt okoz, csalást követ el**.”

Azt, hogy lopás vagy jogtalan elsajátítás, csalás esetén szabálysértésként vagy bűncselekményként kell a tényállást értékelni az ellopott, eltulajdonított, csalással megszerzett dolog értéke határozza meg. Ha a dolog értéke az 50 000,- Ft-ot nem haladja meg, akkor szabálysértésként kell értékelni. A tulajdon elleni szabálysértés szándékosan követhető el.

A tulajdon elleni szabálysértés **elkövetési tárgya** lehet állat is, ha annak értéke az 50 000,- Ft-ot nem haladja meg.

Más szabálysértéssel **halmazatban** lehet a tulajdon elleni szabálysértés pl. jogosulatlan vadászattal, ha a vad tetemét aztán el is lopja az elkövető.

Elkövetési magatartás: a lopás, jogtalan elsajátítás, csalás Btk. szerinti tényállásban rögzített elkövetési magatartás.

Az is lehet, hogy a bűncselekmény mellett valósul meg szabálysértés.

Például az elkövető kutyát talál az utcán és jogtalanul eltulajdonítja, de később az állatot otthon tartósan láncra kötve tartja, éhezeti, bántalmazza.

Csalással valósulhat meg a szabálysértés például, ha valaki online hirdetés útján vevőt találva 20 000,- Ft-ért francia bulldogként értékesít egy keverék kutyát.

Bár az állat dolog, de nem rongálásként kell értékelni, ha az állatot az elkövető elpusztítja vagy bántalmazza, hanem Btk. 244. § szerinti állatkínzasként vagy közigazgatási eljárás keretében az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) szerinti állatkínzasként. Ezért a tényállásban megfogalmazott rongálás állatra nem valósulhat meg.

Az elkövetési érték, kár, illetve okozott vagyoni hátrány összegének megállapítása céljából **érték-egybefoglalásnak van helye**, ha az eljárás alá vont személy a 177.§ (1) bekezdés a)–b) pontjában, valamint (1a) bekezdésében meghatározott ugyanolyan cselekményt több alkalommal, legfeljebb egy éven belül követte el, és ezeket együttesen bírálják el. Nincs helye érték-egybefoglalásnak, ha az üzletszerű elkövetés megállapítható.

A fentiekre figyelemmel, ha az egyes – ugyanolyan – szabálysértések elkövetési értékeinek (az okozott kárnak, illetve vagyoni hátránynak) az összeadása révén az összérték 50 000,- forint felett van, nem szabálysértés, hanem bűncselekmény valósul meg. A jogszabály kizárólag a szabálysértéseknek egymással való érték-egybefoglalását írja elő, következésképpen, ha a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó értékre nézve elkövetett valamely cselekmény tekintetében a törvényben meghatározott olyan körülmény áll fenn, amely a cselekményt kiemeli a szabálysértés köréből, és bűncselekményként értékeli, ennek érték-egybefoglalása ki van zárva, ugyanis nem kerülhet szóba szabálysértés és bűncselekmény egymással való érték-egybefoglalása.⁸³

Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő, az erdészeti hatóság arra felhatalmazott ügyintézője, a halászati őr, valamint a mezőőr, a természeti, védett természeti és 'Natura 2000' területeken a **természetvédelmi őr**, helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr is szabhat ki **helyszíni bírságot**.

Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt szabálysértési eljárásnak csak magánindítványra van helye, amennyiben a sértett az elkövető hozzátartozója

17.2 Jogosulatlan vadászat⁸⁴

Jogosulatlan vadászat szabálysértést követ el, **aki idegen vadászterületen jogosulatlanul, vad elejtésére használható és arra alkalmas állapotban lévő eszközzel tartózkodik**.

Az elkövetés tárgya a vad. A vad definícióját a Vtv. adja meg, miszerint a vad a Magyarországon honos, előforduló, engedéllyel telepített, vagy átvonuló, természetvédelmi oltalom alatt nem álló nagyvadnak, illetve apróvadnak minősülő vadászható állatfajokat jelenti. Hogy melyek ezek a fajok, a vadgazdálkodásért felelős miniszter – a természetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben – kiadott rendeletben állapítja meg.

Az elkövetési magatartás a vad elejtésére használható és arra alkalmas állapotban lévő eszközzel tartózkodás idegen vadászterületen. *Például a vadász más vadászterületén engedély nélkül vadászlőfegyverrel a vállán sétál az erdőben.*

A Btk. 245. § szerinti orvvadászat bűncselekménytől történő elhatárolás lehet fontos. Az orvvadászat esetében „**vadászterületen vadászatra való jogosultság nélkül, illetve idegen vadászterületen vadászóként engedély nélkül vad elejtésére vagy elfogására irányuló tevékenység végzése**” a tényállás, vagyis a bűncselekményhez vad elejtésére, elfogására irányuló tevékenységet kell végezni (pl. csapdát vagy vadászfegyvert kell az elkövetőnek magánál tartani). Nehéz a két cselekményt elhatárolni, mivel a vad elejtésére irányuló tevékenység és a vad elejtésére használható, arra alkalmas eszközzel való tartózkodás a vadászterületen ugyanazt a cselekvést is lefedheti, például, ha valaki idegen vadászterületen arra való jogosultság nélkül töltött lőfegyverrel tartózkodik. Erre vonatkozóan Makai Krisztián cikke⁸⁵ is utal: „a Szabs.tv. 178. §-ának megtartása az orvvadászat tényállásának kriminalizálásával véleményem szerint teljességgel értelmét veszítette, illetőleg ugyanazon magatartást szankcionálja a jogalkotó, mint szabálysértést és egyúttal, mint bűncselekményt is.”

17.3 Lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértés⁸⁶

A lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértés esetén kiemelném az (1a) bekezdést, amely a vadászlőfegyver kapcsán tartalmazza a következő rendelkezést:

„(1a) Aki

a) a kézilőfegyverhez, vadászlőfegyverhez vagy sportlőfegyverhez tartozó, csekély mennyiségű lőszer engedély nélkül megszerez vagy tart,

a) az engedéllyel tartott kézilőfegyveréhez, vadászlőfegyveréhez vagy sportlőfegyveréhez tartozó csekély mennyiségű lőszer engedéllyel nem rendelkezőnek átad, szabálysértést követ el.”

83 Hollán M. - Nagy J. (2019): A szabálysértési jog tankönyve Dialóg Campus, Budapest, 130.
https://nke.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/12760/web_PDF_A_szabalsertesi_jog_tankonyve.pdf?sequence=5

84 Szabs.tv. 178. tv.
85 Makai K. (2022): A jogosulatlan vadászat büntetőjogi jogkövetkezmenyei
<https://ujbtk.hu/makai-krisztian-a-jogosulatlan-vadaszat-buntetojogi-jogkovetkezmenyei/>
86 Szabs.tv. 183. §

Csekély mennyiség a legfeljebb tíz darab lőszer.

Az elkövetési magatartás:

- a) (kézilőfegyverhez, vadászlőfegyverhez vagy sportlőfegyverhez tartozó csekély mennyiségű lőszer) **engedély nélküli megszerzése vagy tartása**
- b) (engedéllyel nem rendelkezőnek csekély mennyiségű lőszer) **átadása.**

Az elkövető az a) pont esetében bárki (az is, akinek nincs a lőfegyverhez engedélye), a b) pont esetében olyan személy, aki engedéllyel tartja a kézilőfegyverét, vadászlőfegyverét vagy sportlőfegyverét.

A szabálysértés **szándékosan** és **gondatlanul** is elkövethető, de alapvetően inkább szándékos cselekményről van szó, átadás, megszerzés, tartás cselekvések inkább szándékolt, kívánt cselekedetek.

A szabálysértést el kell határolni a **Btk. 325. §-ban szabályozott lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés bűncselekmény** (2) bekezdés e) pontjában leírt tényállástól: „**az engedéllyel tartott kézilőfegyveréhez, vadászlőfegyveréhez vagy sportlőfegyveréhez tartozó, csekély mennyiséget meghaladó vagy más lőfegyverhez tartozó lőszer engedéllyel nem rendelkezőnek átad**”. A szabálysértés esetében csak csekély mennyiségű, kézilőfegyverhez, vadászlőfegyverhez vagy sportlőfegyverhez tartozó lőszer ad át engedéllyel nem rendelkező személynek az elkövető, bűncselekmény esetén ennél nagyobb mennyiséget ad át. Bűncselekményt valósít meg az is, ha kézilőfegyvertől, vadászlőfegyvertől, sportlőfegyvertől eltérő fegyverhez tartozó lőszer ad át engedéllyel nem rendelkezőnek, ez utóbbi esetben a csekély mennyiségű lőszer átadása is bűncselekmény.

17.4 Természetvédelmi szabálysértés⁸⁷

Elkövetési magatartása:

- a) **a természetvédelmi államigazgatási szerv engedélyéhez vagy szakhatósági hozzájárulásához kötött tevékenységet engedély vagy szakhatósági hozzájárulás nélkül, vagy az azokban foglaltaktól eltérő módon** végez vagy végeztet,
ha a tevékenységet be kell jelenteni a hatóságnak, bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget,
- b) **természeti területen** – beleértve a védett természeti, Natura 2000 területet is – a természetvédelmi célokkal össze nem egyeztethető tevékenységet folytat, **szemetel, a területet más módon szennyezi, tiltott helyen tartózkodik, engedély nélkül tüzet rak,**
- c) **védett élő szervezet egyedét, származékát vagy barlangi képződményt jogellenesen megromgál, elvisz vagy elpusztít,**

védett vagy fokozottan védett állatfaj egyedét élettevékenységében jelentős mértékben zavarja.

Elkövető bárki lehet. A szabálysértés szándékosan és gondatlanul is elkövethető, de például a tűz rakása a szó jelentéséből fakadóan csak **szándékosan** követhető el.

A Btk. 242. § szerinti **természetkárosítás bűncselekménytől elhatárolás fontos.**

- Egyrészt az államigazgatási szervek engedélye vagy a szakhatóságok hozzájárulása vagy bejelentési kötelezettség nem teljesítése szabálysértés és nem bűncselekmény.
- Ha az elkövetési tárgy fokozottan védett élő szervezet egyede, ezt pusztítja el jogellenesen az elkövető, akkor az bűncselekmény, mert a szabálysértési tényállás fokozottan védett élő szervezetre nem vonatkozik.
- A természetkárosítás bűncselekménynél a védett élő szervezet egyedére vonatkozóan van egy értékhatár, mégpedig, hogy jogszabályban meghatározott, pénzben kifejezett értékének együttes összege el kell érje a fokozottan védett élő szervezet egyedei esetében megállapított, pénzben kifejezett legalacsonyabb értéket ahhoz, hogy bűncselekmény valósuljon meg. Ez az érték védett állatok esetében 100.000,- Ft. Ezen értékhatár alatti jogellenes rongálás, elvitel vagy elpusztítás szabálysértés. A védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló I3/2001. (V. 9.) KöM rendelet (a továbbiakban: KöM rendelet) határozza meg a védett vagy fokozottan védett növény- és állatfajokat és azok értékét.
- A fokozottan védett vagy védett állatfaj egyedének jelentős mértékű megzavarása szabálysértés, a természetkárosítás bűncselekményi tényállása a zavarás magatartást nem tartalmazza, a bűncselekmény ennél súlyosabb cselekményeket rendel büntetni.
- A természeti területen szemetelés, szennyezés, tűzrakás is szabálysértés, természetesen, ha mindezek jelentős mértékű megváltoztatását jelentik a védett élő szervezetek életközösségének, akkor felmerülhet, hogy a cselekményt természetkárosítás bűncselekményként kell büntetni, vagy szennyezés során szóba jöhet, hogy a magatartás nem szabálysértés, hanem környezetkárosítás bűncselekmény.

A védett élő szervezet egyedének elvitele, elpusztítása lehet például a védett madár fészkeinek kifosztása, a tojások elvitele. Tekintettel arra, hogy sok madár esetében a KöM rendelet szerinti érték 25 000,- forint vagy még magasabb összeg, így több védett madártojás elvitele már jó eséllyel bűncselekményt fog megalapozni.

A természetvédelmi szabálysértés elkövetőjére a természetvédelmi őr, az önkormányzati természetvédelmi őr is szabhat ki helyszíni bírságot.

17.5 Veszélyeztetés kutyával⁸⁸

- Aki a felügyelete alatt álló kutyát
 - a település belterületén felügyelet nélkül bocsátja közterületre, vagy kóborolni hagyja,
 - természeti és védett természeti területen, vagy vadászterületen – a vadászkutya és a tríflekes kutya kivételével – póráz nélkül elengedi vagy kóborolni hagyja,
 - szájkosár és póráz nélkül közforgalmú közlekedési eszközön – segítő kutya kivételével – szállítja,
- vendéglátó üzlet kivételével élelmiszer-elárusító üzletbe, közfürdő területére vagy játszótérre – segítő kutya kivételével – beengedi, illetve beviszi, szabálysértést követ el.
- Aki veszélyes ebét nem zárt helyen tartja, vagy nem helyez el a ház (lakás) bejáratán a veszélyes ebre utaló megfelelő figyelmeztető táblát, szabálysértést követ el.

A kutyák kóborlása, önsétáltatása hazánkban súlyos probléma. Embereket, más kutyákat, egyéb állatokat, vadakat veszélyeztet az ebek belterületen, természeti, védett természeti területen vagy vadászterületen való szabadon engedése, kóborlása.⁸⁹ A kóborlás megakadályozására szolgálhat az állatvédelmi bírság is.

Az állatvédelmi bírság kiszabásáról szóló 244/1998. (XII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 244/1998. Korm. rendelet) alapján állatvédelmi bírsággal lehet sújtani, aki az állat szökésének megakadályozásáról nem gondoskodott. Az állatvédelmi hatóság (NÉBIH, az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró Pest Vármegyei Kormányhivatal, vármegyei kormányhivatal, járási hivatal, a területi természetvédelmi hatóság, valamint a jegyző⁹⁰) szabhatja ki a bírságot, ami kedvtelésből tartott állat esetén 75 000,- Ft alapösszeggel indul, és ezt kell a 244/1998. Korm. rendeletben lévő megfelelő szorzókkal felszorozni. Ha valaki az állat szökését nem akadályozza meg, hatszoros szorzóval számolandó, tehát tetemes összeg lehet a bírság. Nehézség, hogy vannak olyan cselekmények, amelyeket mind a közigazgatási jog, mind a szabálysértési jog szankcionál. A kétszeres eljárás és értékelés tilalma miatt (*'ne bis in idem'* elve), azonban nem lehet, hogy ugyanazért a cselekményért közigazgatási eljárásban és büntetőeljárásban is büntető jellegű szankciót alkalmazzanak.

A Szabs.tv. vonatkozó szakasza szerint nem állapítható meg szabálysértés, ha adott tevékenységre vagy mulasztásra törvény vagy kormányrendelet bírság alkalmazását rendeli, tehát a Szabs. tv. maga is kizárja a kettős büntetési szankciót ugyanazért a cselekményért, a közigazgatási szankció élvez elsőbbséget.

Ezért mindig meg kell vizsgálni, hogy ugyanazon cselekményről van-e szó, a szabálysértési és a közigazgatási jogi tényállásban, vagy különböző cselekményekről, és utóbbi esetben alkalmazható mindkét szankció.

Az Ávtv. szerint az állattartó gondoskodni köteles az állat megfelelő és biztonságos elhelyezéséről, szak-

88 Szabs.tv.193. §

89 A kóbor ebekkel és házimacskákkal kapcsolatos hatósági eljárásrendet és ebrendészeti feladatokat az ebrendészeti telepek működését a kóbor állatok befogásával, tulajdonjogának átruházásával és elhelyezésével kapcsolatos feladatok ellátásának részletes szabályiról szóló 785/2021. (XII.27.) Korm. rendelet szabályozza.

90 A földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Korm. rendelet 6.§ (1) bek

szertü gondozásáról, szökésének megakadályozásáról.⁹¹ Megszegése miatt állatvédelmi bírságot lehet kiszabni.

A Szabs.tv. veszélyeztetés kutyával szabálysértés egyik fordulata, hogy az követ el szabálysértést, aki a felügyelete alatt álló kutyát település belterületén felügyelet nélkül bocsátja közterületre, vagy kóborolni hagyja.

A fő elhatároló pontok az állatvédelmi és a szabálysértési tényállások alkalmazása között a elsősorban az előfordulás gyakorisága (alkalomszerűen vagy rendszeresen), a magatartás jellege és a felróhatóság kérdésköre.⁹²

Az állatvédelmi bírság *objektív* alapú szankció, vagyis kiszabásához nem szükséges felróhatóság, pusztán az állatvédelmi jogszabályokban előírtak megsértésének vagy elmulasztásának megállapítása elegendő.⁹³

Állatvédelmi bírság kiszabásának van tehát helye, ha az állattartó nem gondoskodott vagy nem megfelelően gondoskodott az állat szökésének megakadályozásáról (ez a magatartás jellegéből adódóan jellemzően inkább alkalmi, egyszeri eset lehet). *Szabálysértési bírság* kiszabásának van helye, ha a felügyeletet ellátó személy tud az állat kóborlásáról (kóborolni hagyja), de nem tesz semmit annak megszüntetése érdekében (ez a magatartás jellegéből adódóan inkább rendszeresen előforduló eseteket jelenthet).⁹⁴

A szabálysértés esetén az állattartó kifejezetten felügyelet nélkül közterületre bocsátja a kutyát, vagy ha kiszökött, ezzel nem törődik, hagyja kóborolni. Ez szándékos magatartás, tehát szabálysértésről csak szándékos elkövetés esetén beszélhetünk.

A cselekmények értelmezése a kétszeres értékelés és szankcionálás alkalmazhatósága érdekében tehát egyrészt időrendi, másrészt *logikai*: szökés megakadályozásának hiánya (állatvédelmi hatósági eljárás) után kóborolni hagyás (szabálysértési eljárás) nem ütközik a kettős értékelés tilalmába.⁹⁵

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) 62. § (6) bekezdés szerint az állatot az út közelében – magánterületen is – csak oly módon szabad tartani, hogy az útra ne juthasson.⁹⁶ A Szabs. tv. 219. § (1) bekezdés szerint, aki a közúti közlekedés szabályait megszegi és ezzel másnak vagy másoknak életét, testi épségét vagy egészségét gondatlanságból közvetlen veszélynek teszi ki vagy könnyű testi sértést okoz, szabálysértést követ el.

A KRESZ szabálya, miszerint biztosítani kell, hogy az állat az útra ne juthasson, tartalmilag megfelel az Ávtv. vonatkozó szakaszának, mely szerint meg kell akadályozni az állat szökését, itt tehát a cselekmény azonossága kizárja a kétszeres értékelést. Ugyanakkor, ha az útra jutott állat a közlekedők biztonságát veszélyezteti, úgy az Ávtv. vonatkozó szakaszának megsértése (szökés megakadályozásának hiánya) miatt állatvédelmi bírság is kiszabható⁹⁷ a közúti közlekedés szabályainak megsértése szabálysértés mellett.

A kutya vadászterületen, természeti és védett természeti területen póráz nélküli elengedése vagy kóborolni ha-

91 Ávt. 5. § (1) bek

92 Kajó C. (2020): Állatvédelmi vagy szabálysértési bírság? in Jog és Közigazgatás XXI. évf. 5.szám https://jegyzo.hu/allatvedelmi-vagy-szabalysertesi-birsag/#_ftn2

93 Uo.

94 Uo.

95 Uo.

96 Kajó C. (2020): Állatvédelmi vagy szabálysértési bírság? in Jog és Közigazgatás XXI. évf. 5.szám https://jegyzo.hu/allatvedelmi-vagy-szabalysertesi-birsag/#_ftn2

97 Uo.

gyása ugyancsak szabálysértés. Ennek a szakasznak a funkciója, a **védett jogi tárgy** elsősorban a vadak védelme és a védett természeti értékek, a biodiverzitás megőrzéséhez fűződő társadalmi érdek. Az **elkövetési magatartás** itt a póráz nélküli elengedés vagy kóborolni hagyás.

A közforgalmú közlekedési eszközön szájkosár és póráz nélküli elengedés (segítő kutya kivételével) szabálysértési pönalizálása közegészségügyi, köztisztasági szempontokat és az emberek veszélyeztetésének megakadályozását szolgálja.

Ugyancsak közegészségügyi, köztisztasági és biztonsági szempontból fontos, hogy az ebek vendéglátó üzlet kivételével élelmiszer-elárúsító üzletbe, közfürdő területére vagy játszótérre – segítő kutya kivételével ne mehesse be.

A veszélyeztetés kutyával szabálysértés esetén a közterület-felügyelő, természeti és védett természeti területen a természetvédelmi őr, helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr, továbbá a mezőőr is szabhat ki **helyszíni bírságot**.

A szabálysértésnek van egy veszélyes ebre vonatkozó passzusa, amelynek csak veszélyes eb lehet az eszköze. Veszélyes eb az állatvédelmi hatóság által egyedileg veszélyesnek minősített eb.

A veszélyes ebre vonatkozó szabálysértésnek az a fordulata, miszerint „Aki veszélyes ebét nem zárt helyen tartja, vagy nem helyez el a ház (lakás) bejáratán a veszélyes ebre utaló megfelelő figyelmeztető táblát” szabálysértést követ el, nehezen elhatárolható a Veszélyes állat, illetve veszélyes eb tartásával kapcsolatos kötelezettség megszegése (Btk. 359.§) bűncselekménytől, amely szerint „Aki a veszélyes állat tartására vonatkozó jogszabályban előírt biztonsági előírást megszegi, vétséget követ el. Valamint a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II.26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 41/2010. Korm. rendelet) is rögzíti, hogy veszélyes ebet csak zárt, bekerített vagy elkerített helyen lehet tartani és az elhelyezésére szolgáló ingatlan be és kijáratain ki kell helyezni a Vigyázat! Veszélyes eb táblát, a 244/1998. Korm. rendelet szerint állatvédelmi bírság is kiszabható, ha az állat biztonságos elhelyezéséről nem gondoskodott a mulasztó. Tehát ugyanazon cselekmény megvalósíthat szabálysértést, bűncselekményt és közigazgatási szabály megsértését. Ez a jogalkalmazók számára nehézség, még akkor is, ha segítik őket olyan jogszabályi előírások, minthogy szabálysértési eljárást meg kell szüntetni, ha a cselekményt büntetőeljárás, illetve közigazgatási hatósági eljárás keretében jogerősen elbírálták vagy ugyanazon cselekmény miatt büntetőeljárás, illetve közigazgatási hatósági eljárás van folyamatban.

17.6 Köztisztasági szabálysértés⁹⁸

Aki

- a közterületet, a közforgalom céljait szolgáló épületet vagy a közforgalmú közlekedési eszközt beszennyezi,
- a felügyelete alatt lévő állat által az a) pontban megjelölt helyen okozott szennyezés megszüntetéséről nem gondoskodik, szabálysértést követ el.

A tényállás állathoz kapcsolódó **elkövetési magatartása** a b) pont szerinti mulasztás, vagyis a közterület, közforgalom céljait szolgáló épület, közforgalmú közlekedési eszközön állat által okozott szennyezést meg nem

szüntetése. Az **elkövető**, aki az állat felügyeletét ellátta a szennyezés okozásakor, lehet ez az állattartó, vagy olyan személy, akire az állat rá volt bízva.

A **védett jogi tárgy** a közegészséghez, köztisztasághoz, valamint az emberi és állati egészség védelméhez fűződő állami érdek, az **állat elkövetési eszköz**.

A szennyeződés nagyságát, mértékét, a szennyezés módját nem részletezi a tényállás, bármiféle szennyezés alapot adhat, amit az állat okozott. Az Avtv. 5. § is rögzíti, hogy a kedvtelésből tartott állat ürülékét az állattartó közterületről köteles eltávolítani. De a szabálysértési tényállás egyrészt nem csak kedvtelésből tartott állat által okozott szennyeződésre alkalmazható, másrészt nemcsak a közterület, hanem közforgalmú épület és közlekedési eszközön okozott szennyezésre is vonatkozik, és bármilyen, az állat által okozott szennyezésre, nemcsak az ürülékre, ez segíthet elhatárolni a közigazgatási és a szabálysértési tényállást a közigazgatási jogtól, viszont a kedvtelésből tartott állat ürülékének nem felszedése a közterületről közös metszet, mert szabálysértés is lehet és állatvédelmi bírság is kiszabható.

Köztisztasági szabálysértés miatt nem vonható felelősségre az a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény alapján fogyatékos személynek minősülő személy, aki a b) pont tekintetében a cselekményt a felügyelete alatt lévő vakvezető, illetve mozgáskorlátozottakat segítő kutyára vonatkozóan követi el.

A szabálysértés miatt a közterület-felügyelő, természeti és védett természeti területen a természetvédelmi őr, helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr, az önkormányzat közigazgatási területéhez tartozó termőföldeken a mezőőr is szabhat ki **helyszíni bírságot**.

17.7 Gyógyszerrendészeti szabálysértés⁹⁹

A tényállás a) pontja alapján, aki hamis, meghamisított vagy Magyarországon nem engedélyezett állatgyógyászati készítményt indokolatlan mennyiséget el nem érő mennyiségben kínál, átad, megszerez vagy tart, szabálysértést követ el.

Az **elkövetési magatartás**: hamis, meghamisított, vagy Magyarországon nem engedélyezett állatgyógyászati készítménynek a **tartása, kínálása, átadása, megszerzése**, amennyiben indokolatlan mennyiséget el nem érő mennyiségről van szó. Indokolatlan mennyiség esetén a gyógyszerhamisítás bűncselekmény büntette valósul meg. Az elkövető bárki lehet, az állatorvos is, de az állattartó is, és egyéb természetes személy is.

A szabálysértés miatt az eljárás a **Nemzeti Adó- és Vámhivatal hatáskörébe tartozik**.

Indokolatlan mennyiség alatt olyan mennyiséget kell érteni, amelyről megállapítható, hogy nem valamely meghatározott beteg személyes szükségleteinek kielégítését célozza.

17.8 A kitiltás, illetve az eltiltás szabályainak megszegése¹⁰⁰

A tényállás első bekezdése: „Aki olyan helységben, vagy az ország területének olyan részében tartózkodik, ahonnan a bíróság kitiltotta, szabálysértést követ el”, annyiban kapcsolódhat állatvédelmi területhez, hogy bizonyos bűncselekmények esetén (tiltott állatviadal, állatkínzás) kitiltás büntetésnek van helye, s ha ezt megszegi az elkövető, akkor szabálysértést valósít meg.

17.9 Számszerij, szigonypuska jogellenes használata¹⁰¹

Aki számszeriját, szigonypuskát a jogszabályban meghatározott rendelkezésektől eltérően vagy jogszabályi tiltás ellenére használ, szabálysértést követ el.

A szabálysértés miatt a halászati őr is szabhat ki **helyszíni bírságot**.

A vadászat és a halászat szempontjából azért van ennek a rendelkezésnek jelentősége, mert a Vtv. alapján a számszerij tiltott vadászati eszköz, és az ezt vadászatra használó személy vadvédelmi bírsággal sújtható, s ugyanígy a szigonypuska (búvárszigony) is tiltott halászati eszköz a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény alapján, és az azzal halászó halászati bírsággal sújtható. A Szabs.tv. rendezi azt a kérdést, hogy ilyen esetben a közigazgatási eljárást és bírságot kell alkalmazni, tehát nem vetődik fel a *'ne bis in idem'* elve. (Legfeljebb akkor, ha a hatóságok nem tudnak egymás eljárásáról).

A számszerij, szigonypuska jogellenes használata szabálysértési tényállás tehát nem a vadászat és halászat céljára történő használatot rendeli büntetni, hanem egyéb jogosulatlan használatot is. A fegyverekről és lőszerkekről szóló 253/2004 (VIII.31.) Korm. rendelet 41. § alapján számszerij kizárólag sportijászatra, szigonypuska pedig csak tudományos vagy állategészségügyi célra használható, tehát az ettől eltérő célra használat megvalósítja a szabálysértést.

Az elkövető cselekménye kapcsán azt is mérlegelni kell, hogy nem az orvhalászat, illetve orvvadászat bűncselekményét valósít-e meg a magatartásával, amikor szigonypuskával halászik, számszerijjal vadászik. Az orvvadászat (Btk. 245.§ c) pont) első fordulata: „külön jogszabályban meghatározott tiltott vadászati eszközzel, vad elejtésére vagy elfogására irányuló tevékenységet végez”, az orvhalászat (Btk. 246.§ b) pontja: „külön jogszabályban meghatározott tiltott eszközzel halfogásra irányuló tevékenységet végez”.

17.10 Vám szabálysértés¹⁰²

Aki nem uniós árut a vámellenőrzés alól elvon, vagy a vámtartozás, az egyéb terhek, illetve a biztosíték megállapítása vagy beszedése szempontjából lényeges körülmények tekintetében valótlannal nyilatkozatot tesz, feltéve, hogy a vagyoni hátrány az ötszáz ezer forintot nem haladja meg, úgyszintén, aki e cselekmények bármelyikét megkísérli, szabálysértést követ el.

100 Szabs.tv. 201. §
101 Szabs.tv. 203. §
102 Szabs.tv. 209. §

Az állatokhoz kapcsolódóan szóba jöhet ez a szabálysértés pl. a harmadik országból származó vadásztrófeák vagy élő állat behozatala kapcsán.

A vámszabálysértés, ha az okozott vagyoni hátrány 500.000,- Ft-ot nem haladja meg, akkor szabálysértés valósul meg. A gondatlan elkövetés értékhatárra tekintet nélkül szabálysértés.

A védett jogi tárgy az állami adóbevételek, költségvetésbe történő befizetési kötelezettségek biztosítása, a költségvetési egyensúly megőrzése, az állami közhatalom védelme.

Az **elkövetési tárgy** a nem uniós áru, tekintettel arra, hogy az EU vámunió, a belső áruforgalomra nincsenek vámok.

A szabálysértés miatt a Nemzeti Adó- és Vámhivatal feladat- és hatáskörrel rendelkező szerve is szabhat ki **helyszíni bírságot**.

A vagyoni hátrány összegének megállapítása céljából érték-egybefoglalásnak van helye, ha az eljárás alá vont személy a cselekményt több alkalommal, legfeljebb egy éven belül követte el és ezeket együttesen bírálják el. Ha az érték-egybefoglalás alapján a vagyoni hátrány meghaladja az 500.000,- Ft-ot, akkor költségvetési csalás bűncselekmény valósul meg a Btk. 362. § (4) bekezdés e) pont alapján.

17.11 Vám szabálysértés elkövetőjének segítése¹⁰³

Aki a vámszabálysértés elkövetőjének segítséget nyújt azáltal, hogy a vámszabálysértésből származó haszon elérésében közreműködik, vagy elősegíti, hogy az elkövető a szabálysértési eljárás alól mentesüljön, szabálysértést követ el.

Szándékos elkövetés esetén állapítható meg szabálysértés, az elkövetési magatartás a haszon elérésében való közreműködés, vagy és az elkövető szabálysértési eljárás alóli mentesülésének elősegítése tevőleges és szándékos cselekedet tud lenni. **Az elkövető** bárki lehet, aki az elkövetési magatartást megvalósítja.

A bűnsegédi minőség önálló szabálysértési tényállást valósít meg, ez a vámszabálysértés súlyát is jelzi, illetve, hogy ez a szabálysértés, valamint a költségvetési csalás bűncselekmény jellegéből adódóan több elkövető, bűnsegédek együttműködésével, komplett hálózatokként, bűnszervezetek formájában működnek.

A szabálysértés miatt a Nemzeti Adó- és Vámhivatal feladat- és hatáskörrel rendelkező szerve is szabhat ki **helyszíni bírságot**.

17.12 Vámorgazdaság¹⁰⁴

Aki vámszabálysértésből származó dolgot vagyoni haszon végett megszerez, elrejt, vagy elidegenítésében közreműködik – értékre tekintet nélkül –, szabálysértést követ el

Szándékos elkövetés esetén állapítható meg szabálysértés, az elkövető a vámszabálysértésből származó dolgot vagyoni célból az elkövető elrejt vagy az elidegenítésében közreműködik. **Az elkövető** bárki lehet, aki az elkövetési magatartást megvalósítja.

103 Szabs.tv. 210. §
104 Szabs.tv. 211. §

A szabálysértés miatt a Nemzeti Adó- és Vámhivatal feladat- és hatáskörrel rendelkező szerve is szabhat ki **helyszíni bírságot**.

17.13 Vadászati, halászati, legeltetési tilalom megszegése¹⁰⁵

Aki a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggésben elrendelt általános vadászati, halászati, legeltetési tilalmat megszegi, szabálysértést követ el.

A szabálysértés elkövetési magatartása vadászati, halászati, legeltetési tilalom megszegése, de csak a katasztrófák elleni védekezés kapcsán elrendelt tilalom esetén.

A katasztrófák esetében kiemelt társadalmi érdek, az emberek életének, egészségének biztosítása, az élelmiszerbiztonság megóvása, az állami vagyon megőrzése, mindezek a szabálysértés **védtett jogi tárgyai**.

A szabálysértést **szándékosan** követhető el.

A szabálysértés miatt a hivatásos katasztrófavédelmi szerv erre felhatalmazott ügyintézője, a mezőőr, a halászati őr is szabhat ki **helyszíni bírságot**.

17.14 Mezei szabálysértés¹⁰⁶

Aki más földjén jogtalanul legeltet, szabálysértést követ el.

Az elkövető bárki lehet. Amennyiben jogosulatlanul legeltet valaki más földjén, akkor valósulhat meg szabálysértés. Ha jogosult a föld használatára, például haszonbérbe vette a földet és úgy legeltet rajta, akkor természetesen nem történik szabálysértés.

Gondatlan és szándékos alakzata a büntethető.

A jogosulatlan legeltetés anyagi kárt okozhat a föld tulajdonosának, birtokosának, az állatok leleghetnek például a kukorica vagy búzatermést.

Bizonyos mezőgazdasági támogatások esetében támogatási feltétel, hogy ne legyen túllegeltetve a földterület, így adott esetben a mezei szabálysértés sértettje támogatásoktól eshet el, ennek kapcsán is vagyoni hátrány érheti, ha más legeltet az állatokat a földjén.

A szabálysértés miatt a mezőőr is szabhat ki **helyszíni bírságot**.

17.15 Erdőrendészeti szabálysértés¹⁰⁷

Az erdőrendészeti szabálysértés törvényi tényállásából kiemelném a (2a) és (2b) bekezdést, mert ezek kapcsolhatók jobban az állatvédelemhez.

105 Szabs.tv. 215. §
106 Szabs.tv. 241. §
107 Szabs.tv. 242. § (1)

- (2a) **Aki erdőben**, erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületen, fásításban vagy erdészeti létesítmény területén a **tűzgyújtási előírásokat megszegi**, közvetlenül vagy közvetve tüzet okozó tárgyat helyez el, vagy a gyújtott tűz őrzéséről, valamint annak a – helyszínről való távozás előtti – biztonságos eloltásáról nem gondoskodik, szabálysértést követ el.
- (2b) Aki az erdőgazdálkodásért felelős miniszter vagy az erdészeti hatóság által elrendelt **tűzgyújtási tilalom hatálya alatt a tűzgyújtási, tűzvédelmi előírásokat megszegi, szabálysértést követ el**.

A (2a) bekezdés esetén az **elkövetési magatartás**, az erdőben, erdőgazdálkodási területen, erdészeti létesítményben tűzgyújtási előírások megszegése tevékenységgel vagy mulasztással, a tűz őrzésének hiánya és a biztonságos eloltás hiánya mulasztással valósulhat meg. **Az elkövető** bárki lehet. **A tényállás szándékosan és gondatlanul is elkövethető**. A (2b) bekezdés elkövetési magatartása, a tűzgyújtási tilalom hatálya alatti tűzgyújtási, tűzvédelmi előírások megszegése ugyancsak szándékos és gondatlan felelősség esetén is büntethető.

A szabálysértés miatt az erdészeti hatóság arra felhatalmazott ügyintézője, természeti, védett természeti és Natura 2000 területen a természetvédelmi őr, helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr is szabhat ki **helyszíni bírságot**.

17.16 Erdei haszonvételek jogosulatlan gyakorlása¹⁰⁸

Aki

- erdőben, valamint erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületen a külön jogszabályban meghatározott erdei haszonvételeket – a fakitermelés, a vadászati jog gyakorlása vagy hasznosítása, valamint az elhalt fekvő fa és gally gyűjtése, illetve elhalt, száraz ág nyese kivételével – jogszerűtlenül gyakorolja,
- az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvényben meghatározott erdei faválasztékot az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvényben és a végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott szállítójegy nélkül szállít, szabálysértést követ el.

Az erdészeti hatóság arra felhatalmazott ügyintézője, a természeti, védett természeti és Natura 2000 területen a természetvédelmi őr, helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr is szabhat ki **helyszíni bírságot**.

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.) alapján a fenntartható erdőgazdálkodás során – kiemelten az állam 100%-os tulajdonában álló erdők esetében – a fenntartható használat követelményeinek megfelelően az erdei haszonvételek gyakorlása során törekedni kell az olyan módszerek alkalmazására, amelyek biztosítják, hogy az erdő megőrizze biológiai sokféleségét, természetességét vagy természetszerűségét, termőképességét. Az Evt. 68. § alapján erdei haszonvételek minősül az

108 Szabs.tv. 243. §

erdő anyagi javainak és nem anyagi jellegű szolgáltatásainak a hasznosítása, többek között a fakitermelés, az erdészeti szaporítóanyag gyűjtése, az elhalt fekvő fa és gally gyűjtése, a méhészeti tevékenység, az erdei legeltetés és a vadászati jog is.

Az erdei haszonvételek jogszerűségének biztosítása azért fontos, mert mindezek hatással vannak az erdei állatvilág életére, az erdei ökoszisztémára, közvetve az egész környezetre.

Elkövetési magatartás: az erdei haszonvételek jogosulatlan gyakorlása szabálysértést valósít meg, kivéve a fakitermelés, a vadászati jog gyakorlása vagy hasznosítása, valamint az elhalt fekvő fa és gally gyűjtése, illetve elhalt, száraz ág nyesése. Jogosulatlan fakitermelés esetén nem a Szabs.tv. szerinti szabálysértés valósul meg, hanem az Evt. 108. § alapján az erdészeti hatóság szab ki erdővédelmi bírságot.

A szabálysértés **szándékosan és gondatlanul is** megvalósulhat.

17.17 Vasúti átjárón áthaladás szabályainak megsértése¹⁰⁹

Az az állathajtó, aki állatával (állataival) a közlekedési szabályok szerinti tilalom ellenére a vasúti átjáróba hajt, vagy azon áthajt, szabálysértést követ el.

A **védett jogi tárgy** a közlekedés biztonsága, az emberek testi épsége, az élet védelme.

Az **elkövetési tárgy** az állat, az **elkövetési magatartás** a vasúti átjáróba hajtása az állatoknak a közlekedési szabályok megszegésével.

A szabálysértés **szándékosan és gondatlanul is** elkövethető.

MELLÉKLETEK

1.számú melléklet

Jogerősen elbírált szabálysértések száma és büntetés típusa a szabálysértési nyilvántartás adatai szerint 2018-2023 07. hó						
		Elzárás száma (N=nem)	Helyszíni bírság száma (N=nem)	Pénzbírság száma (N=nem)	Közérdekű munka száma (N=nem)	Megjegyzés
Tulajdon elleni szabálysértés (lopás sikkasztás, jogtalan elsajátítás)	177. § (1) a)	1019	N	4739	1475	De arra vonatkozóan, hogy állat hány esetben volt ennek tárgya, nincs adat.
Tulajdon elleni szabálysértés (csalás, szándékos rongálás)	177. § (1) b)	88	N	8694	162	De arra vonatkozóan, hogy állat hány esetben volt ennek tárgya, nincs adat.
Jogosulatlan vadászat	178. §	N	1	3	N	
Veszélyeztetés kutyával	193. §	10	N	N	9	Település belterületén felügyelet nélkül bocsátja vagy kóborolni hagyja és élelmiszer-elárusító közföld területére vagy játszótérre bevitel.
Közisztasági szabálysértés (állat által okozott szennyezés közforgalmú)	196. § (1) b)	N	422	N	N	
Számszerij, szigonypuska jogellenes használata	203. §	N	N	N	N	
Vadászati, halászati, legeltetési tilalom megszegése	215. §	N	N	N	N	
Mezei szabálysértés	241. §	1	28	124	1	
Természetvédelmi szabálysértés	187. §	N	12	N	N	
Erdőrendészeti szabálysértés (tüzgyújtási tilalom és tüzgyújtási szabályszegés)	242. § (2a)-(2b)	19	N	5	N	
Erdői haszonvételek jogosulatlan gyakorlása	243. §	N	N	95	N	
Gyógyszerrendészeti szabálysértés	199/A.§	N	N	N	N	
Költés, illetve eltöltés szabályainak megsértése	201. § (1)	N	29	N	N	Nincs adat, hogy mi volt az alaphüvelyekmennyiség.
Lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértés (csekély mennyiségű lőszer megszerzése átadása pl. Vadászlőfegyver)	183. §	N	N	N	N	

2. számú melléklet

1. A tulajdon elleni szabálysértés

Szabs.tv. 177. § (1) Aki

- ötvenezer forintot meg nem haladó értékre lopást, sikkasztást, jogtalan elsajátítást,
- ötvenezer forintot meg nem haladó kárt okozva csalást, szándékos rongálást,
- ötvenezer forintot meg nem haladó vagyoni hátrányt okozva hűtlen kezelést

követ el, úgyszintén, aki e cselekmények elkövetését megkísérli, szabálysértést követ el.

(1a) Aki lopásból, sikkasztásból, csalásból, hűtlen kezelésből, rablásból, kifosztásból, zsarolásból vagy jogtalan elsajátításból származó dolgot vagyoni haszonszerzés végett ötvenezer forintot meg nem haladó értékben megszerz, elrejt vagy elidegenítésében közreműködik, szabálysértést követ el.

(2) Aki idegen, nem gépi meghajtású járművet mástól azért vesz el, hogy jogtalanul használja, szabálysértést követ el.

(2a) Aki földmérési jelet vagy az államhatár megjelölésére szolgáló jelet elvisz, áthelyez vagy elmozdít, szabálysértést követ el.

(3) Aki a kulturális örökség védett elemeit, a vármegye-, város-, község határ vagy a birtokhatár megjelölésére szolgáló hivatalos jelet vagy létesítményt, tömegközlekedési vagy távközlési eszközt, közúti jelzést, parkot vagy ahhoz tartozó felszerelést, természetvédelmi hatósági és tájékoztató táblát vagy egyéb közérdeket szolgáló jelet vagy létesítményt gondatlanul megsemmisít, megrongál, elvisz, áthelyez vagy elmozdít, szabálysértést követ el.

(4) Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő, az erdészeti hatóság arra felhatalmazott ügyintézője, a halászati őr, valamint a mezőőr, a természeti, védett természeti és Natura 2000 területeken a természetvédelmi őr, helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr is szabhat ki helyszíni bírságot.

(5) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt szabálysértési eljárásnak csak magánindítványra van helye, ha a sértett az elkövető hozzátartozója.

(6) Az elkövetési érték, kár, illetve okozott vagyoni hátrány összegének megállapítása céljából érték-egybefoglalásnak van helye, ha az eljárás alá vont személy az (1) bekezdés a)–c) pontjában, valamint az (1a) bekezdésben meghatározott ugyanolyan cselekményt több alkalommal, legfeljebb egy éven belül követte el, és ezeket együttesen bírálják el. Nincs helye érték-egybefoglalásnak, ha az üzletszerű elkövetés megállapítható.

2. Jogosulatlan vadászat

Szabs.tv. 178. § Aki idegen vadászterületen jogosulatlanul, vad elejtésére használható és arra alkalmas állapotban lévő eszközzel tartózkodik, szabálysértést követ el.

3. Lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértés

Szabs.tv. 183. §

(1) Aki

a) a tűzfegyver kategóriájának, illetve alkategóriájának a megváltozását eredményező átalakításra, a lőfegyver bejelentésére, a lőfegyver vagy a lőszer gyártására, tartására, kereskedelmére, javítására, használatára vagy szállítására, illetve a lőfegyver, lőfegyverdarab megsemmisítésére vonatkozó szabályokat megszegi,

b) lőfegyverdarabot vagy lőszerelemet engedély nélkül készít, megszerez, tart vagy forgalomba hoz, illetve központi gyújtású félautomata tűzfegyverhez való, 20 löszert meghaladó befogadóképességű töltőszerkezetet vagy hosszú tűzfegyverhez való, 10 löszert meghaladó befogadóképességű töltőszerkezetet engedély nélkül megszerz,

szabálysértést követ el.

(1a) Aki

a) kézilőfegyverhez, vadászlőfegyverhez vagy sportlőfegyverhez tartozó, csekély mennyiségű löszert engedély nélkül megszerz vagy tart,

b) az engedéllyel tartott kézilőfegyveréhez, vadászlőfegyveréhez vagy sportlőfegyveréhez tartozó csekély mennyiségű löszert engedéllyel nem rendelkezőnek átad,

szabálysértést követ el.

(2) Aki

a) a légfegyver, a gáz- és riasztófegyver, a muzeális fegyver, a festéklövő fegyver, a hatástalanított lőfegyver, a flóberttöltény, a gáztöltény, a riasztótöltény, illetve a vaktöltény gyártására, forgalmazására, javítására, megszerzésére, birtoklására, viselésére, tartására vagy használatára, illetve a hatástalanított tűzfegyver behozatalára vagy kivitelére vonatkozó szabályokat megszegi,

b) a lőtér üzemeltetésére vonatkozó rendelkezéseket megszegi, szabálysértést követ el.

(2a) Aki a visszavont hatósági engedélyben meghatározott lőfegyveréhez tartozó, gondatlanságból hatósági en-

gedély nélkül továbbtartott csekély mennyiségű lőszer szabályszerű elidegenítéséről vagy hatósági tárolásba vételéről a hatóság felhívása ellenére három munkanapon belül nem gondoskodik, szabálysértést követ el.

(2b) E § alkalmazásában csekély mennyiség a legfeljebb tíz darab lőszer.

4. Természetvédelmi szabálysértés

Szabs.tv. 187. § (1) Aki

a) a természetvédelmi államigazgatási szerv engedélyéhez vagy szakhatósági hozzájárulásához kötött tevékenységet engedély vagy szakhatósági hozzájárulás nélkül, vagy az engedélytől, szakhatósági hozzájárulástól eltérő módon végez vagy végeztet, vagy bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget,

b) természeti területen – beleértve a védett természeti, Natura 2000 területet is – a természetvédelmi célokkal össze nem egyeztethető tevékenységet folytat, szemetet, a területet más módon szennyezi, tiltott helyen tartózkodik, engedély nélkül tüzet rak,

c) védett élő szervezet egyedét, származékát vagy barlangi képződményt jogellenesen megrongál, elvisz vagy elpusztít, illetve védett vagy fokozottan védett állatfaj egyedét élettevékenységében jelentős mértékben zavar,

szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés elkövetőjére a természetvédelmi őr, az önkormányzati természetvédelmi őr is szabhat ki helyszíni bírságot.

5. Veszélyeztetés kutyával

Szabs.tv. 193. § (1) Aki a felügyelete alatt álló kutyát

a) a település belterületén felügyelet nélkül bocsátja közterületre, vagy kóborolni hagyja,

b) természeti és védett természeti területen, vagy vadászterületen – a vadászkutya és a triflakereső kutya kivételével – póráz nélkül elengedi vagy kóborolni hagyja,

c) szájkosár és póráz nélkül közforgalmú közlekedési eszközön – segítő kutya kivételével – szállítja,

d) vendéglátó üzlet kivételével élelmiszer-elárúsító üzletbe, közfürdő területére vagy játszótérre – segítő kutya kivételével – beengedi, illetve beviszi,

szabálysértést követ el.

(2) Aki veszélyes ebét nem zárt helyen tartja, vagy nem helyez el a ház (lakás) bejáratán a veszélyes ebre utaló megfelelő figyelmeztető táblát, szabálysértést követ el.

(2a) E § alkalmazásában segítő kutya a segítő kutya kiképzésének, vizsgáztatásának és alkalmazhatóságának szabályairól szóló rendelet szerinti segítő kutya.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő, természeti és védett természeti területen a természetvédelmi őr, helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr, továbbá a mezőőr is szabhat ki helyszíni bírságot.

6. Köztisztasági szabálysértés

Szabs.tv. 196. § (1) Aki

- a) a közterületet, a közforgalom céljait szolgáló épületet vagy a közforgalmú közlekedési eszközt beszenyeezi,
- b) a felügyelete alatt lévő állat által az a) pontban megjelölt helyen okozott szennyezés megszüntetéséről nem gondoskodik,

szabálysértést követ el.

- (2)
- (2a) Köztisztasági szabálysértés miatt nem vonható felelősségre az a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény alapján fogyatékos személynek minősülő személy, aki az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott cselekményt a felügyelete alatt lévő vakvezető, illetve mozgáskorlátozottakat segítő kutyára vonatkozóan követi el.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő, természeti és védett természeti területen a természetvédelmi őr, helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr, az önkormányzat közigazgatási területéhez tartozó termőföldeken a mezőőr is szabhat ki helyszíni bírságot.

7. Gyógyszerrendészeti szabálysértés

Szabs.tv. 199/A. § (1) Aki

- a) hamis, meghamisított vagy Magyarországon nem engedélyezett gyógyszert vagy állatgyógyászati készítményt indokolatlan mennyiséget el nem érő mennyiségben kínál, átad, megszerez vagy tart, illetve
- b) Magyarországon orvosi rendelvényre kiadható gyógyszernek minősülő anyagot, készítményt indokolatlan mennyiségben tart,

szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hatáskörébe tartozik.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában indokolatlan mennyiség alatt olyan mennyiséget kell érteni, amelyről megállapítható, hogy nem valamely meghatározott beteg személyes szükségleteinek kielégítését célozza.

8. A kitiltás, illetve az eltiltás szabályainak megszegése

Szabs.tv. 201. § (1) Aki olyan helységben, vagy az ország területének olyan részében tartózkodik, ahonnan a bíróság kitiltotta, szabálysértést követ el.

(2) Aki a bíróság jogerős határozatával elrendelt sportrendezvények látogatásától való eltiltás, vagy a szabálysértés miatt szabálysértési hatóság, illetve bíróság által elrendelt kitiltás szabályait megszegi, szabálysértést követ el.

(3) Aki olyan sportrendezvényen vagy sportlétesítményben tartózkodik, ahonnan a sportról szóló törvényben, a sportrendezvényen történő részvételtől kizárták, szabálysértést követ el.

(4) Aki az államhatárról szóló törvény 5. § (1c) bekezdése szerinti tartózkodás szabályait megszegi, szabálysértést követ el.

(5)

9. Számszerj, szigonypuska jogellenes használata

Szabs.tv. 203. § (1) Aki számszerj, szigonypuskát a jogszabályban meghatározott rendelkezésektől eltérően vagy jogszabályi tiltás ellenére használ, szabálysértést követ el.

(2)

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a halászati őr is szabhat ki helyszíni bírságot.

10. Vám szabálysértés

Szabs.tv. 209. § (1) Aki nem uniós árut a vámmellenőrzés alól elvon, vagy a vámtartozás, az egyéb terhek, illetve a biztosíték megállapítása vagy beszedése szempontjából lényeges körülmények tekintetében valótlan nyilatkozatot tesz, feltéve, hogy a vagyoni hátrány az ötszázezer forintot nem haladja meg, úgyszintén, aki e cselekmények bármelyikét megkísérli, szabálysértést követ el.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt a vagyoni hátrány mértékére tekintet nélkül gondatlanul követi el, szabálysértést követ el.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a Nemzeti Adó- és Vámhivatal feladat- és hatáskörrel rendelkező szerve is szabhat ki helyszíni bírságot.

(3a) A vagyoni hátrány összegének megállapítása céljából érték-egybefoglalásnak van helye, ha az eljárás alá vont személy az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt több alkalommal, legfeljebb egy éven belül követi el és ezeket együttesen bírálják el.

(4) E § alkalmazásában

a) biztosíték alatt a vámtartozás, illetve az uniós vámjog végrehajtásáról szóló törvényben meghatározott egyéb terhek megfizetésének – vámjogszabályok által meghatározott formában történő – biztosítását,

b) vagyoni hátrány alatt a vámtartozás, illetve a nem közösségi adók és díjak megfizetésére vonatkozó kötelezettség nem teljesítése miatt bekövetkezett bevételkiesést

kell érteni.

11. Vám szabálysértés elkövetőjének segítése

Szabs.tv. 210. § (1) Aki a vám szabálysértés elkövetőjének segítséget nyújt azáltal, hogy a vám szabálysértésből származó haszon elérésében közreműködik, vagy elősegíti, hogy az elkövető a szabálysértési eljárás alól mentesüljön, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a Nemzeti Adó- és Vámhivatal feladat- és hatáskörrel rendelkező szerve is szabhat ki helyszíni bírságot.

12. Vámorgazdaság

Szabs.tv. 211. § (1) Aki vám szabálysértésből származó dolgot vagyoni haszon végett megszerez, elrejt, vagy elidegenítésében közreműködik – értékre tekintet nélkül –, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a Nemzeti Adó- és Vámhivatal feladat- és hatáskörrel rendelkező szerve is szabhat ki helyszíni bírságot.

13. Vadászati, halászati, legeltetési tilalom megszegése

Szabs.tv. 215. § (1) Aki a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggésben elrendelt általános vadászati, halászati, legeltetési tilalmat megszegi, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a hivatásos katasztrófavédelmi szerv erre felhatalmazott ügyintézője, a mezőőr, a halászati őr is szabhat ki helyszíni bírságot.

14. Mezei szabálysértés

Szabs.tv. 241. § (1) Aki más földjén jogtalanul legeltet, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a mezőőr is szabhat ki helyszíni bírságot.

15. Erdőrendészeti szabálysértés

Szabs.tv. 242. § (1) Aki erdőben, erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületen, vagy erdészeti létesítmény területén gazdasági vagy műszaki célt, valamint a fenntartható erdőgazdálkodást, az erdő védelmét, illetve az erdészeti kutatást szolgáló jelet, tárgyat jogtalanul megsemmisít, megrongál vagy eredeti helyéről eltávolít, szabálysértést követ el.

(2) Aki olyan erdőben, erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületen, vagy erdészeti létesítmény területén jár, vagy járművel közlekedik, ahol a forgalmat jogszabály tiltja, vagy azt jogszabály felhatalmazása alapján korlátozzák vagy megtiltják, szabálysértést követ el.

(2a) Aki erdőben, erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületen, fásításban vagy erdészeti létesítmény területén a tűzgyújtási előírásokat megszegi, közvetlenül vagy közvetve tüzet okozó tárgyat helyez el, vagy a gyújtott tűz őrzéséről, valamint annak a – helyszínről való távozás előtti – biztonságos eloltásáról nem gondoskodik, szabálysértést követ el.

(2b) Aki az erdőgazdálkodásért felelős miniszter vagy az erdészeti hatóság által elrendelt tűzgyújtási tilalom hatálya alatt a tűzgyújtási, tűzvédelmi előírásokat megszegi, szabálysértést követ el.

(3) Az(1)–(2b) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az erdészeti hatóság arra felhatalmazott ügyintézője, természeti, védett természeti és Natura 2000 területen a természetvédelmi őr, helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr is szabhat ki helyszíni bírságot.

16. Erdei haszonvételek jogosulatlan gyakorlása

Szabs.tv. 243. § (1) Aki

a) erdőben, valamint erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületen a külön jogszabályban meghatározott erdei haszonvételeket – a fakitermelés, a vadászati jog gyakorlása vagy hasznosítása, valamint az elhalt fekvő fa és gally gyűjtése, illetve elhalt, száraz ág nyesése kivételével – jogszerűtlenül gyakorolja,

b) az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvényben meghatározott erdei faválasztékot az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvényben és a végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott szállítójegy nélkül szállít,

szabálysértést követ el.

(1a) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt kiszabott pénzbírságról, helyszíni bírságról a szabálysértési hatóság, valamint a helyszíni bírságolásra jogosult szerv vagy személy haladéktalanul értesíti az erdészeti hatóságot.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az erdészeti hatóság arra felhatalmazott ügyintézője, a természeti, védett természeti és Natura 2000 területen a természetvédelmi őr, helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr is szabhat ki helyszíni bírságot.

17. Vasúti átjárón áthaladás szabályainak megsértése

222. § Az a járművezető vagy állathajtó, aki járművével vagy állatával (állataival) a közlekedési szabályok szerinti tilalom ellenére a vasúti átjáróba hajt, vagy azon áthajt, szabálysértést követ el.

JOGSZABÁLYJEGYZÉK

- szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (Szabs.tv.)
- a büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. tv. (Btk.)
- az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (Ávtv.)
- a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II.26.) Korm. rendelet
- az állatvédelmi bírság kiszabásáról szóló 244/1998. (XII.31.) Korm. rendelet
- az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény
- a fegyverekről és lőszerekről szóló 253/2004 (VIII.31.) Korm. rendelet
- halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény
- kóbor állatok befogásával, tulajdonjogának átruházásával és elhelyezésével kapcsolatos feladatok ellátásának részletes szabályiról szóló 785/2021. (XII.27.) Korm. rendelet
- a lefoglalás és a büntetőeljárás során lefoglalt dolgok kezelésének, nyilvántartásának, előzetes értékesítésének és megsemmisítésének szabályairól, valamint az elkobzás végrehajtásáról szóló 11/2003. (V. 8.) IM-BM-PM együttes rendelet
- a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet
- a vad védelméről, vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény
- a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet

KÖZÖS ÜGYÜNK
AZ ÁLLATVÉDELEM
ALAPÍTVÁNY